

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Kevasta annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja Finanssivalvonnan valvontamaksuista annettua lakia.

Esityksen mukaan Keva-nimisen eläkelaitoksen valvonta siirrettäisiin kokonaisuudessaan valtiovarainministeriöltä Finanssivalvonnan tehtäväksi. Finanssivalvonnan suorittama valvonta laajenisi siten kattamaan Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan ohella myös Kevan muun toiminnan. Valtiovarainministeriö nimittäisi kuitenkin edelleen Kevan valtuutetut, vahvistaisi Kevan jäsenyhteisöjen henkilöstön eläkemenojen tasausmaksun sekä vastaisi valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan hoitoon Kevassa liittyvistä tehtävistä.

Kevasta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset Finanssivalvonnan valvontatehtäväänsä varten tarvitsemista valvontavaltuuksista. Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettäisiin, että Keva on Finanssivalvonnan muu valvottava ja eräiden toimivaltuuksien osalta toimilupavalvottavaan rinnastettava valvottava, jolloin Finanssivalvonta saisi Kevaan nähden monilta osin vastaavat valvontavaltuudet kuin muihin kyseiseen ryhmään kuuluviin toimijoihin. Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetussa laissa säädettyä Kevalta perittävää valvontamaksua korotettaisiin vastaamaan Finanssivalvonnan laajentuvaa valvontatehtävää.

Lisäksi Kevasta annettua lakia muutettaisiin siten, että Kevan hallitukselle ja toimitusjohtajalle asetetut erityiset kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet vastaisivat pääsääntöisesti työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa asetettuja vaatimuksia ja velvoitteita. Lakiin lisättäisiin säännökset Kevan vastuullisesta matemaatikosta, tämän tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista. Lakiin tehtäisiin myös useita pienempiä muutoksia, joilla muun muassa mahdollistettaisiin sähköiset kokoukset Kevan valtuutettujen ja vaalivaliokunnan kokouksissa, poistettaisiin lakisääteinen velvollisuus asettaa Kevan yhteydessä toimiva työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta sekä luovuttaisiin valtiovarainministeriön, kirkon eläkerahaston, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin velvollisuudesta arvioida viiden vuoden välein laajemmin niiden eläkkeiden hoidon kustannustehokkuuden ja laatutason toteutumista.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	4
2.1 Kevan toiminnan valvonta	4
2.2 Muut Kevan toimintaan liittyvät valvontatehtävät	6
2.3 Kevan valtuutettujen ja hallituksen jäsenten valinta	8
2.4 Kevan johtoa koskevat vaatimukset	8
2.5 Kevan valtuutettujen ja hallituksen kokoukset	10
3 Tavoitteet	11
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	11
4.1 Keskeiset ehdotukset	11
4.2 Pääasialliset vaikutukset	12
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	12
4.2.2 Viranomaisvaikutukset	14
4.2.3 Vaikutukset Kevan toimintaan	16
5 Lausuntopalaute	18
6 Säännöskohtaiset perustelut	19
6.1 Laki Kevasta	19
6.2 Laki Finanssivalvonnasta	24
6.3 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista	25
7 Voimaantulo	25
8 Toimeenpano ja seuranta	25
LAKIEHDOTUKSET	27
Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta	27
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	31
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	33
LIITE	35
RINNAKKAISTEKSTIT	35
Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta	35
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	43
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta	47

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Keva on julkisoikeudellinen jäsenyhteisöjensä hallinnoima eläkelaitos, jonka lakisääteisenä tehtävänä on hoitaa kunta-alan, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa ja henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvää toimintaa sekä muita laissa säädettyjä tehtäviä. Kevasta annetun lain (66/2016) mukaan Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle, kun taas Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun ja Kevan varojen sijoittamisen valvonta kuuluu Finanssivalvonnalle.

Valtiovarainministeriöllä olevaa Kevan valvontatehtävää voidaan pitää ongelmallisena sekä periaatteellisesti että käytännön toiminnan kannalta. Myös valvontavastuun jakautuminen ministeriön ja Finanssivalvonnan kesken on osoittautunut jossain määrin haasteelliseksi esimerkiksi siksi, että Finanssivalvonta ei voi valvoa Kevan hallintoa huolimatta hallinnon ja sijoitustoiminnan keskinäisestä yhteydestä. Asiaan ovat ottaneet kantaa eduskunnan talousvaliokunta ja sosiaali- ja terveysvaliokunta käsitelleessään Kevaa koskevia lakiesityksiä. Vuonna 2015 valiokunnat totesivat (TaVL 9/2015 vp ja StVM 6/2015 vp), että Kevaa koskevien valvontaoikeuksien sekä valvontavastuiden tulisi muodostaa selkeä ja toimiva kokonaisuus, mutta tällä hetkellä valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan suorittaman valvonnan rajapintaan jää epäselvyyttä. Tämän vuoksi valvonnan toimivuutta tulisi valiokuntien mukaan seurata ja selvittää ja tarvittaessa valmistella mahdolliset säännösmuutokset. Vuonna 2020 talousvaliokunta totesi (TaVL 5/2020 vp), että jaetun valvonnan ongelmia on identifioitu muillakin sektoreilla ja esimerkiksi Työllisyysrahastoa koskevassa keskustelussa valvonnan siirron perusteena sosiaali- ja terveysministeriöltä kokonaan Finanssivalvonnalle oli se, että valtioneuvoston osana toimivan ministeriön ei lähtökohtaisesti kuulu toimia valvontaviranomaisena. Siksi valiokunta katsoi tarpeelliseksi kehittää Kevasta annettua lakia jatkossa siten, että valvonnallisia rajapintoja ja mahdollisia katvealueita ei enää muodostuisi ja Kevan valvonta voitaisiin siirtää kokonaisuudessaan Finanssivalvonnalle.

Edellä mainituista syistä valtiovarainministeriössä on valmisteltu Kevan valvontaa koskevan sääntelyn muuttamista. Valmisteluun on kytketty myös eräitä muita, merkitykseltään vähäisempiä Kevasta annetun lain soveltamisessa esiin nousseita muutostarpeita.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valmistelun aikana on kuultu lakiesityksen sisällön kannalta keskeisiä tahoja, erityisesti Kevaa ja Finanssivalvontaa.

Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut lausuntokierroksella 29.2.–10.4.2024. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä tahoilta, muun muassa sosiaali- ja terveysministeriöltä, Kevalta ja Finanssivalvonnalta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, Kansaneläkelaitokselta ja Suomen Pankilta, kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavilta valtakunnallisilta neuvottelujärjestöiltä ja Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT:ltä, tietyiltä kunnilta ja hyvinvointialueilta sekä Suomen Kuntaliitto ry:ltä ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:ltä. Lisäksi muillakin halukkailla oli mahdollisuus lausunnon antamiseen. Esitysluonnoksesta annettiin yhteensä 16 lausuntoa. Kaikki lausunnot sekä niistä laadittu lausuntoyhteenveto ovat luettavissa julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hankkeet> tunnuksella VM130:00/2023.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kevan toiminnan valvonta

Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu Kevasta annetun lain 6 §:n mukaan valtiovarainministeriölle. Ministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen. Lain 7 §:n mukaan Kevan rahoitustoiminnan suunnittelua ja Kevan varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta. Lisäksi Finanssivalvonnan toimivaltaan kuuluu valvoa sisäpiiri-ilmoituksia ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista lain 31 §:n nojalla. Sisäpiirisääntelyn on katsottu liittyvän asiallisesti sijoitustoimintaan (HE 21/2015 vp, s. 23). Finanssivalvonnan valvontatehtävä on mainittu myös Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä.

Kevasta annetun lain 7 §:n mukaan Finanssivalvonta on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen valtiovarainministeriölle, koska ministeriöllä on kokonaisvastuu Kevan valvonnasta (HE 21/2015 vp, s. 12). Lain 25 a §:n nojalla Kevan on toimitettava valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle niiden suorittamaa valvontaa varten yhteenveto Kevan hallituksen ja johdon tekemästä riskiarviosta sekä siitä tehdyt johtopäätökset. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 18 ja 24 §:ää. Valtion eläketurvan toimeenpanotehtävien osalta Keva on myös valtiontalouden tarkastusviraston ja eduskunnan tarkastusvaliokunnan valvonnan alainen.

Finanssivalvonnan perimistä valvontamaksuista säädetään Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetussa laissa (1209/2023, jäljempänä *valvontamaksulaki*). Finanssivalvonnan toiminta rahoitetaan pääasiallisesti valvonta- ja toimenpidemaksuilla, joita peritään valvottavilta ja muilta maksuvelvollisilta. Lain 14 §:n mukaan Finanssivalvonta perii valvontamaksuina ja muina tuottoina määrän, joka kattaa 95 prosenttia Finanssivalvonnan talousarviossa vahvistetuista kustannuksista, ja Suomen Pankki vastaa jäljelle jäävästä viidestä prosentista. Lain 3 §:ssä säädetään, että valvottavilta perittävä valvontamaksu määrätään kalenterivuosittain perusmaksuna, suhteellisenä maksuna tai yhdistettynä perusmaksuna ja suhteellisenä maksuna. Perusmaksu on euromääräinen kiinteä maksu ja suhteellinen maksu lasketaan esimerkiksi maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman perusteella. Lain 6 §:n mukaan Kevalta sekä esimerkiksi valtion eläkerahastolta ja kirkon eläkerahastolta perittävä perusmaksu on 18 940 euroa ja suhteellinen maksu 0,002835 prosenttia taseen loppusummasta kerrottuna 0,4:llä. Kevan valvontamaksuun sovelletaan siis huojennuskerrointa, jotta valvontamaksu vastaa Finanssivalvonnan suorittamaan osittaista valvontaa. Sen sijaan valtiovarainministeriö ei peri Kevan valvonnasta sille aiheutuvia kustannuksia Kevalta.

Valtiovarainministeriön suorittamalla Kevan yleisellä valvonnalla on katsottu tarkoitettavan toiminnan ja hallinnon lainmukaisuuden valvontaa (HE 21/2015 vp, s. 11). Valvonta ei tarkoita esimerkiksi Kevan hallituksen yksittäisiin päätöksiin puuttumista. Osana tätä valvontaa valtiovarainministeriö järjestää vuosittain valvontatilaisuuden, jossa käydään läpi Kevan toimintaan liittyvät olennaisimmat asiat. Valvontatilaisuuden ja Kevan toimintaa koskevan asiakirja-aineiston perusteella tehdään valvontalausunto, jossa ministeriö esittää huomionsa Kevan toiminnasta vuosikohtaisesti. Kevan tehtäviin kuuluu hoitaa myös kunta-alan, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvää toimintaa. Kevan tulee antaa valtiovarainministeriölle vuosittain kertomus työkyvyttömyysriskin vähentämiseen ja työkykyjohtamisen kehittämiseen liittyvistä palveluista osana ministeriön Kevaan kohdistamaa valvontaa (HE 278/2018 vp, s. 11).

Työeläkevakuutusyhtiöiden valvonta on kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan vastuulla. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 31 §:n mukaan Finanssivalvonta valvoo, että työeläkevakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa. Lainkohdan mukaan Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja että yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Lisäksi Finanssivalvonta valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa on säädetty Finanssivalvonnan valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarpeellisista toimivaltuuksista ja määräyksenantovaltuudesta. Sanotun lain 9 e §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiöiden on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle viipymättä hallitusten jäseniä ja toimitusjohtajia koskevista muutoksista sekä siitä, miten he täyttävät kyseisessä laissa heille asetetut kelpoisuusvaatimukset. Finanssivalvonnasta annetussa laissa on säädetty Finanssivalvonnan tietojensaantioikeudesta valvottavilta ja muilta tahoilta, valvottaviin kohdistuvasta tarkastusoikeudesta sekä Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä hallinnollisia seuraamuksia. Työeläkevakuutusyhtiöt ovat lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja toimilupavalvottavia.

Eduskunnan talousvaliokunta ja sosiaali- ja terveysvaliokunta ovat pitäneet valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan jaettua valvontavastuuta ongelmallisena (TaVL 9/2015 vp, StVM 6/2015 vp ja TaVL 5/2020 vp). Valvontamalli voi niiden mukaan jättää Kevan valvontaan rajapintoja, epäselvyyttä ja katvealueita, eikä ministeriön kuuluisi lähtökohtaisesti toimia valvontaviranomaisena.

Jaettu valvontavastuu on osoittautunut haastavaksi myös käytännössä. Kevasta annettu laki kuuluu valtiovarainministeriön kunta- ja alueosaston toimialaan ja se vastaa lakiin tehtävien muutosten valmistelusta. Kevasta pyydetään ajoittain valtiovarainministeriön apua lain tulkintakysymyksiin. Kysymyksiin vastaaminen on kunta- ja alueosastolla koettu jossain määrin ristiriitaiseksi suhteessa ministeriön valvontatehtävään, ja asetelmaa voidaan pitää yleisestikin ongelmallisena lainsäätäjän, lain soveltajan ja lain tulkitsijan toisistaan erotettujen roolien vuoksi. Lisäksi valtiovarainministeriölle kuuluu Kevan toimintaa valvovana viranomaisena myös Kevan toiminnan lainmukaisuutta koskevien hallintokanteluiden käsittely ja ratkaiseminen hallintolain (434/2003) 8 a luvun säännösten mukaisesti. Käytännössä ministeriön kunta- ja alueosaston tulee hallintokanteluita käsitellessään ottaa kantaa Kevan mahdolliseen lainvastaiseen menettelyyn tai laiminlyöntiin kantelun kohteena olevassa asiassa sekä ryhtyä kantelun perusteella tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin. Tilannetta, jossa ministeriö joutuisi yksilökantelun johdosta antamaan Kevalle hallinnollista ohjausta tai muutoin puuttumaan Kevan toiminnan lainmukaisuuteen, voidaan pitää ongelmallisena ministeriön aseman ja perustehtävien näkökulmasta.

Ongelmallisia tilanteita on syntynyt myös Kevan hallituksen nimittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Kevasta annetun lain 9 §:n mukaan hallituksen jäsenillä tulee olla hyvä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus, ja hallituksessa on oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Osana Kevan yleistä valvontaa valtiovarainministeriö arvioi Kevan hallituksen nimittämisen ja jäsenvaihdosten yhteydessä hallitukselle asetettujen kelpoisuusedellytysten täyttymistä. Tästä seuraa käytännössä tilanne, jossa ministeriön kunta- ja alueosasto joutuu arvioimaan poliittisesti nimettyjen henkilöiden asiantuntemusta ja kelpoisuutta Kevan hallituksen jäseniksi. Valtiovarainministeriö nimittää myös Kevan ylintä päätösvaltaa käyttävän elimen määräämällä Kevan valtuutetut ja heidän henkilökohtaiset varavaltuutettunsa neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kokonaisuutena valtiovarainministeriölle kuuluu siis samanaikaisesti useita eri Kevan toimintaan liittyviä tehtäviä, joiden suhde toisiinsa ei välttämättä ole kaikilta osin täysin

ristiriidaton. Käytännössä ministeriöllä on suhteessa Kevaan kaksoisrooli, jossa se voi joutua vastaamaan sekä Kevaa koskevan lainsäädännön valmistelusta että tämän lainsäädännön noudattamisen valvonnasta yksittäistapauksissa. Ministeriöt eivät ole perustehtäviltään valvontaorganisaatioita eikä niiden tehtäviin lähtökohtaisesti kuulu toisten viranomaisten toiminnassa väitetysti ilmenevien lainvastaisten menettelyiden tai laiminlyöntien tapauskohtainen selvittäminen tai niihin puuttuminen. Valtiovarainministeriössä ei myöskään ole eikä ole tarkoituksenmukaistakaan olla sen kaltaista valvontaosaamista, jota valvontatehtävän tehokas ja riittävä suorittaminen edellyttäisi.

Myös Finanssivalvonta on esittänyt huolensa Kevan valvontaan liittyvistä raja-pintaongelmista esimerkiksi Kevasta annetun lakia säädettäessä ja lakiin tehtyjen muutosten eduskuntakäsittelyjen yhteydessä. Finanssivalvonta pitää puutteena, ettei sillä ole toimivaltuuksia valvoa Kevan hallintoa, vaikka hallinnolla ja sijoitustoiminnalla on keskeinen yhteys kaikissa Finanssivalvonnan valvomissa toimijoissa. Sijoitustoiminta muodostaa toimintaketjun, jossa hallituksen päättämät allokaatio- ja sijoitustoimintaratkaisut toteutetaan sijoitustoiminnossa, viime kädessä hallituksen vastuulla. Sijoitustoiminto vastaa sijoitusesityksistä ja päätösten toimeenpanosta, ja ketjun eri vaiheista raportoidaan erikseen riskihallintajärjestelyin ja sisäisen valvonnan kautta viranomaisille ja hallitukselle. Hallinnossa ja sijoitustoiminnassa ei siten ole kyse erillisistä vastuista ja toimista vaan vastuu- ja toimintasarjoista. Siksi nykyisellä valvontajärjestelmällä ei Finanssivalvonnan mukaan voida varmistaa aukotonta Kevan sijoitustoiminnan prosessien valvontaa. Näistä syistä Kevan valvonta tulisi Finanssivalvonnan mukaan määrätä yhdelle viranomaiselle, ja tällöin tulisi arvioida valtiovarainministeriön toiminta esimerkiksi Kevaa koskevan lainsäädännön valmistelijana ja Kevan hallinnon jäsenten nimittäjänä.

Edellä mainittujen näkökohtien perusteella Kevan valvonta olisi tarkoituksenmukaista järjestää kokonaisuudessaan yhden valvojan, Finanssivalvonnan, tehtäväksi.

2.2 Muut Kevan toimintaan liittyvät valvontatehtävät

Kevasta annetun lain 19 §:n mukaan Kevan menot sen jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan hoitamisesta jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi laissa tarkemmin säädetyllä tavalla. Lainkohdan mukaan valtiovarainministeriö vahvistaa 19 c §:ssä tarkoitetun, kuntien ja hyvinvointialueiden maksaman tasausmaksun kokonaismäärän Kevan esityksestä. Lain esitöissä (HE 241/2020 vp, s. 1042) todetaan, että valtiovarainministeriö voi vahvistusmenettelyssä ainoastaan hyväksyä Kevan esityksen tai pyytää uutta esitystä. Esitöissä perustellaan ministeriön vahvistustehtävää sillä, että valtio tulee rahoittamaan suurella osuudella kunnallista eläkejärjestelmää eikä maksun määrääminen voi siten olla pelkästään Kevan päätösvallassa.

Kevan toiminnan valvontaan liittyy erityisenä kysymyksenä Kevan tehtävä hoitaa valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa. Osana Kevan toiminnan yleistä valvontaa valtiovarainministeriö valvoo myös näiden toimijoiden henkilöstön eläkeasioiden hoitoon liittyvää Kevan toimintaa. Kyse ei ole varsinaisesti toiminnan lainmukaisuuden vaan eläkkeiden hoitoon liittyvien lakisääteisten tehtävien toteuttamisen valvonnasta. Käytännössä valvontaa toteutetaan vuosittain järjestettävässä valvontatilaisuudessa, jossa valtiovarainministeriö saa selvityksen valtion, kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkejärjestelmän hoitoon liittyvistä asioista, kuten tehdyistä eläkeratkaisuista ja eläkeasioiden hoidon vuosittaisista kustannuksista. Valvontatilaisuudessa saadun selvityksen perusteella ministeriö laatii lausunnon, jossa se esittää näkemyksensä näiden toimijoiden henkilöstön eläketurvan toimeenpanon hoitamisesta.

Lisäksi valtiovarainministeriö vastaa sille erikseen säädetyistä tehtävistä, jotka koskevat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan hoitamiseen liittyviä maksuja ja kustannusten korvauksia. Kevasta annetun lain 24 §:n mukaan valtio, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki maksavat Kevalle ennakoon eläke-etuuksien maksamiseen tarvittavan määrän. Eläkkeiden maksamiseen tarvittavat summat siirretään arvion perusteella Kevalle kuukausittain. Valtiovarainministeriö vahvistaa Kevan esityksestä ennen kutakin vuotta seuraavana vuonna kussakin varojen siirrosta maksettavat summat ja niiden maksupäivät. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä. Lisäksi valtion eläkerahasto, kirkko, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki maksavat Kevalle korvauksen niiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta. Valtiovarainministeriö vahvistaa Kevalle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän, mitä varten Keva esittää ministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä. Tarkemmat säännökset valtion, kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta Kevalle annetaan valtioneuvoston asetuksella. Valtion eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta Kevalle on säädetty valtioneuvoston asetuksella 284/2017. Evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta Kevalle on säädetty valtioneuvoston asetuksella 928/2020.

Jotta valtiovarainministeriö voisi varmistua edellä kuvattujen maksujen oikeellisuudesta, ministeriö asettaa Kevasta annetun lain 6 §:n nojalla enintään kuudeksi tilikaudeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät edellä kuvatut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan ja työntekijän eläkemaksut niitä koskevien säännösten mukaisina, että eläkemaksut, siirtymämaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle ja että eläkemaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisena kirkolle. Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Käytännössä eläkemenojen ja hoitokuluennakkojen sekä eläkemenojen ja niiden hoitokulujen korjauserien maksumäärät ja -päivät vahvistetaan Kevan esityksen mukaisesti valtiovarainministeriön päätöksellä.

Edelleen Kevasta annetun lain 24 §:ssä säädetään, että valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatuasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava kyseisille tahoille riittävät tiedot. Käytännössä tämä viisivuotistarkastelu on liittynyt Kevalle aiemmin siirtyneiden tehtävien haltuunottoon ja seurantaan, ja arviointia toteutetaan suppeammassa muodossa vuosittain valtiovarainministeriön järjestämissä valvontatilaisuuksissa.

Kevasta annetun lain 18 §:ssä on säädetty Kevan yhteydessä toimivasta valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunnasta, jonka tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus. Lain mukaan neuvottelukunnassa

on puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan, ja heistä yhden tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden Kevaa ja yhden Valtiokonttoria. Jäsenistä kolme määrätään valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

2.3 Kevan valtuutettujen ja hallituksen jäsenten valinta

Kevan valtuutetuista ja heidän valinnastaan säädetään Kevasta annetun lain 8 a §:ssä. Lainkohdan mukaan Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtiovarainministeriö määrää valtuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan. Mainitussa pykälässä säädetään erikseen siitä, minkä tahojen ehdottamista henkilöistä valtuutetut valitaan. Kevan hallituksessa on lain 9 §:n mukaan yksitoista jäsentä ja jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Heidät valitaan kyseisessä lainkohdassa mainittujen tahojen ehdottamista henkilöistä. Valtuutetut määräävät hallituksen varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Kevan valtuutetut valitsevat Kevan hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Kevasta annetun lain 8 c §:n mukaan vaalivaliokunta, jonka jäsenet ovat Kevan valtuutettuja, valmistelee valtuutetuille ehdotuksen hallituksen nimittämiseksi. Vaalivaliokunnan valmistelun tuloksena syntyvät ehdotukset eivät ole valtuutettuja sitovia, ja siten valtuutetut voivat valita hallituksen jäsenet myös vaalivaliokunnan ehdotuksesta poiketen. Koska valintaehdotukset on tarkoitettu tehtäviksi yhteistyössä valtuutetuissa edustettujen etutahojen kesken, valiokunnan esitys on kuitenkin katsottavissa tavallista velvoittavamaksi menettelytapaohjeeksi (HE 102/2019 vp, s. 14).

2.4 Kevan johtoa koskevat vaatimukset

Kevan valtuutetut valvovat Kevasta annetun lain 8 a §:n mukaan Kevan hallintoa ja toimintaa. Lain esitöissä on korostettu valtuutettujen roolin valvonnallisuutta (HE 102/2019 vp, s. 7 ja 12). Käytännössä valtuutettujen valvontatehtävässä korostuu Kevan jäsenyhteisöjen näkökulma ja he toteuttavat valvontatehtävänsä esimerkiksi kuulemalla katsauksia Kevan toiminnasta kahdesti vuodessa kokoustensa yhteydessä sekä valtuutettujen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan osallistumisella hallituksen kokouksiin. Valtuutettujen suorittama Kevan hallinnon ja toiminnan valvonta ei siis ole päällekkäistä valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan suorittaman viranomaisvalvonnan kanssa. Valtuutetut myös valitsevat hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä tilintarkastajan, vahvistavat tilinpäätöksen, päättävät vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille, hyväksyvät talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman. Lisäksi valtuutetut päättävät jäsenyhteisöjen maksuosuuksista ja luottamushenkilöiden palkkioista. Mainitun 8 a §:n mukaan valtuutettujen tulee olla hyvämaineisia. Hyvämaineisuuden ohella laissa ei ole säädetty valtuutettujen osalta muita edellytyksiä, kuten erityisiä osaamis- tai kelpoisuusvaatimuksia, jotka tulisi ottaa valtuutettujen kokoonpanoa määrättäessä huomioon.

Kevasta annetun lain 9 §:n mukaan Kevan hallitus johtaa ja kehittää Kevan toimintaa sekä valvoo Kevan etua. Kevan valtuutetut valitsevat hallituksen kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimikausi kuitenkin jatkuu, kunnes seuraava hallitus on valittu. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai toimitusjohtajan kutsusta. Hallituksen tehtäviin kuuluu muun muassa hyväksyä Kevan toimintaa ohjaava strategia, laatia vuosittain toimintakertomus ja tilinpäätös, huolehtia Kevan toiminnan järjestämisestä ja ohjauksesta, hyväksyä eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma, huolehtia Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä ottaa palvelukseen toimitusjohtaja ja irtisanoa tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on

menettänyt hallituksen luottamuksen. Hallituksen jäsenten edellytetään olevan hyvämaineisia ja heillä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus. Lisäksi hallituksessa on oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Vakiintuneen käytännön mukaisesti henkilökohtaisiin varajäseniin sovelletaan kelpoisuus- ja osaamisvaatimuksia samalla tavalla kuin varsinaisiin jäseniin.

Hallituksen kelpoisuusvaatimusten arviointiin ovat toimivaltaisia hallituksen valinnasta vastaavat Kevan valtuutetut ja vaalivaliokunta. Käytännössä vaalivaliokunnan tehtävänä on tehdä valtuutetuille hallituksen jäsenistä sellainen ehdotus, että hallitus täyttää sille asetetut kelpoisuusvaatimukset. Vaalivaliokunta arvioi hallituksen kelpoisuus- ja osaamisvaatimusten täyttymistä jäsen ehdokkaiden kelpoisuutta koskevien selvitysten perusteella. Varmistuttuaan jäsen ehdokkaiden kelpoisuus- ja osaamisvaatimusten täyttymisestä vaalivaliokunta tekee Kevan valtuutetuille esityksen hallituksen nimittämiseksi. Vaalivaliokunnan rooli hallituksen kokoonpanoa valmisteltaessa on keskeinen, koska se on tehtäviensä mukaisesti toimivaltainen tutkimaan jäsen ehdokkaiden kelpoisuutta ja sillä on myös valtuutettujen kokousta paremmat edellytykset käytännössä tehdä tällainen arviointi. Vaalivaliokunnan esitys ei edellä kuvatuin tavoin sido valtuutettuja, mutta valiokunnan yksimielisesti päätetyllä esityksellä on käytännössä huomattavaa merkitystä valtuutettujen päätöksen kannalta.

Kevan toimitusjohtajasta säädetään Kevasta annetun lain 14 §:ssä. Toimitusjohtaja huolehtii Kevan tehtävien toteutumisesta ja hoitaa muuta päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa myös siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja saa ryhtyä Kevan toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta toiminnalle olennaista haittaa, jolloin hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto tällaisista toimista. Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Sijoitustoiminta on osa Kevan lakisääteistä tehtävää, jota toteuttaessaan se hallinnoi merkittävää sijoitusomaisuutta. Hallituksen hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus on tärkeää, koska hallitus päättää Kevan eläkevastuurahaston varojen sijoittamisesta tai voi Kevan hallinto- ja johtamisjärjestelmässä määrättyä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille. Jos päätösvaltaa siirretään eteenpäin, hallituksen pitää kuitenkin pystyä sekä haastamaan tehtyjä ehdotuksia että valvomaan siirrettyä tehtävää. Sijoitustoimintaan kytkeytyvät sijoitustoiminnan suunnittelun, hallinnon ja päätöksenteon lisäksi esimerkiksi riskienhallinta, sisäinen valvonta ja tilintarkastus. Hallituksen sijoitustoimintaa koskevalla asiantuntemuksella on siten merkitystä Kevan tehtävien hoitamiseen kokonaisuutena (HE 203/2022 vp, s. 4). Tämän vuoksi hallitusta valittaessa ehdokkaita asettavien tahojen tulisi ottaa huomioon laissa hallituksen jäsenille asetetut kelpoisuusvaatimukset.

Edellä kuvattujen kelpoisuusvaatimusten lisäksi Kevasta annetussa laissa ei ole tarkempaa sääntelyä Kevan johdon erityisistä kelpoisuusvaatimuksista tai yleisistä toimintavelvoitteista. Kevan johtoa koskevat vaatimukset ja toimintavelvoitteet poikkeavat jonkin verran työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten jäsenille ja toimitusjohtajille työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista ja toimintavelvoitteista. Kyseisessä laissa työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle asetetaan erityisiä kelpoisuusvaatimuksia ja toimintavelvoitteita, joiden mukaan hallituksen ja toimitusjohtajan on esimerkiksi johdettava yhtiötä ammatitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti (9 a §). Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus eikä

hän saa olla yhtiönsä vastuullinen vakuutusmatemaatikko, hallintoneuvoston jäsen tai hallituksen jäsen (11 §). Laissa on myös edellytetty, että hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa olla oikeushenkilö, alaikäinen, toimintakelpoisuudeltaan rajoitettu tai konkurssissa, asua Euroopan talousalueen ulkopuolella tai olla toisen vakuutusyhtiön, luotto- tai rahoituslaitoksen palveluksessa, hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja (12 §). Lisäksi laissa on viittaussäännöksiin edellytetty hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien noudattavan tiettyjä vakuutusyhtiölain (521/2008) ja osakeyhtiölain (624/2006) vaatimuksia esimerkiksi kiellosta tehdä yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisia päätöksiä, huolellisuusvelvoitteesta ja vahingonkorvausvastuusta. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 g §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle ja esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät edellä mainitut vaatimukset.

Kevan johdon yleiset ja erityiset kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet olisi perusteltua tarkistaa tarvittavilta osin suhteessa työeläkevakuutusyhtiöiden johtoa koskeviin kelpoisuusvaatimuksiin ja toimintavelvoitteisiin. Asiassa on otettava huomioon sosiaali- ja terveysministeriössä käynnissä oleva säädöshanke (STM033:00/2021) eläkeyhtiöiden johdon pätevyys- ja kokemusvaatimusten täydentämiseksi. Kevan valvontaan liittyen Kevalle olisi myös perusteltua säätää oikeushenkilönä työeläkevakuutusyhtiöitä vastaava velvollisuus ilmoittaa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vaihdoksista sekä kelpoisuusvaatimusten täyttymisestä Finanssivalvonnalle. Lähtökohtaisesti kelpoisuusvaatimusten tulisi olla työeläkevakuutusyhtiöissä ja Kevassa soveltuvin osin samanlaiset ottaen huomioon esimerkiksi niiden yhteinen toimiala ja Kevan sijoitustoiminnan laajuus. Kevan toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimuksia koskevaan sääntelyyn on ottanut kantaa myös eduskunnan talousvaliokunta, joka on pitänyt sääntelyn symmetrisyyden vuoksi tärkeänä, että kelpoisuusvaatimuksia kehitettäisiin yhdenmukaisemmiksi työeläkevakuutusyhtiöiden toimitusjohtajilta nykyisin edellytettujen vaatimusten kanssa (TaVL 5/2020 vp).

2.5 Kevan valtuutettujen ja hallituksen kokoukset

Kevan hallituksen kokouksesta säädetään Kevasta annetun lain 9 a §:ssä. Sen mukaan hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous) tai menettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Tarkemmin sähköisestä kokouksesta ja sähköisestä päätöksentekomenettelystä säädetään lain 9 b §:ssä. Kyseisen pykälän mukaan sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja äänyhteydessä. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta. Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

Sähköistä kokousta ja sähköisestä päätöksentekomenettelyä koskevat säännökset lisättiin Kevasta annettuun lakiin vuonna 2020 ja ne vastaavat soveltuvin osin kuntalain (410/2015) tuolloin voimassa olleita 98–100 §:n säännöksiä. Lakimuutoksen esitöiden (HE 102/2019 vp, s. 17–18) mukaan sähköinen kokous voidaan pitää esimerkiksi siihen soveltuvan tietojärjestelmän avulla tai videoneuvotteluyhteydellä, mutta muutoin sähköisessä kokouksessa toimitaan fyysisen kokouksen mukaisten päätöksentekomenettelyjen mukaisesti. Sähköinen päätöksentekomenettely tarkoittaa ajasta ja paikasta riippumatonta päätöksentekoa, jossa osa

hallituksen kokoukseen tulevista asioista voidaan käsitellä sähköisesti ennen varsinaista kokousta. Se, minkä kaltaiset asiat voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, jää esitöiden mukaan hallituksen harkintaan. Sähköinen päätöksenteko on pääsääntöisesti tarkoitettu niin kutsuttujen rutiiniluonteisten asioiden käsittelyyn ja se edellyttää siihen soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä. Tällaisia ratkaisuja voivat esitöiden mukaan olla esimerkiksi suljettu tietojärjestelmä, johon kukin jäsen voi luotettavasti kirjautua esimerkiksi yleisen tietoverkon välityksellä. Pääsääntöisesti sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehdyt päätökset tarkastetaan normaaliin tapaan seuraavassa kokouksessa, mutta sääntely mahdollistaa sen, että päätökset voidaan tarkastaa jo ennen kokousta.

Kevan valtuutettujen kokouksesta säädetään Kevasta annetun lain 8 b §:ssä, jonka mukaan valtuutettujen kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä kokouksessa. Pykälän nojalla valtuutetut voivat käsitellä asioita vain niin sanotussa perinteisessä, kokouspaikalla pidettävässä kokouksessa. Sen sijaan laissa ei ole säännöksiä Kevan valtuutettujen sähköisestä kokouksesta tai sähköisestä päätöksentekomenettelystä. Tällaista sääntelyä ei myöskään liity Kevan vaalivaliokuntaan. Lain 8 b §:ää on kuitenkin tulkittu siten, että valtuutettujen kokoukseen osallistuvien yhtäaikainen läsnäolo voidaan toteuttaa myös internetin kautta kirjautumalla kokoussovellukseen, jossa kokoukseen osallistuvat ovat tunnistettavissa ja voivat seurata kokousta sekä käyttää puheenvuoroja. Käytännössä valtuutettujen päätöksenteko on siten ollut mahdollista myös sähköisissä kokouksissa. Lakiin olisi kuitenkin perusteltua kirjata vallitseva tulkintakäytäntö ja lisätä säännökset, joiden mukaan sähköinen kokous olisi mahdollinen päätöksentekotapa myös valtuutettujen osalta sekä vaalivaliokunnassa. Lisäksi sähköisiä kokouksia koskevassa sääntelyssä tulisi ottaa huomioon kuntalain vastaaviin säännöksiin sittemmin tehdyt muutokset. Sähköistä päätöksentekomenettelyä ei sen sijaan ole pidetty tarpeellisena päätöksentekotapana valtuutettujen tai vaalivaliokunnan osalta.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja tehostaa Kevan toiminnan valvontaa sekä poistaa nykyiseen, valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan kesken jaettuun valvontaan ja ministeriön valvontarooliin liittyviä katvealueita, ristiriitatilanteita ja muita ongelmia. Tavoitteena on myös tarkentaa Kevan hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevia erityisiä kelpoisuusvaatimuksia ja toimintavelvoitteita siten, että Kevasta annetun lain sääntely takaisi Kevan johdon osaamisen ja asiantuntemuksen sekä ammattitaitoisen ja luotettavan toiminnan. Näihin tavoitteisiin liittyen esityksen tarkoituksena on yhtenäistää Kevan johdolle asetettuja erityisiä kelpoisuusvaatimuksia ja toimintavelvoitteita tarpeelliseksi katsottavilta osin työeläkevakuutusyhtiöiden johtoa koskevien vaatimusten kanssa sekä saattaa Keva ja työeläkevakuutusyhtiöt Finanssivalvonnan suorittaman yhtenäisen ja yhdenmukaisen valvonnan piiriin lukuun ottamatta niitä toimintoja, joissa Kevan asema ja tehtävät poikkeavat merkittäväällä tavalla työeläkevakuutusyhtiöistä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että Kevan valvonta siirrettäisiin kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan tehtäväksi. Samalla Kevasta annetussa laissa tarkennettaisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia tehokkaan valvonnan turvaamiseksi, esimerkiksi säädettäisiin Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudesta Kevan valvontaan liittyen sekä Kevan tiedonantovelvollisuuksista Finanssivalvonnalle. Valtiovarainministeriö nimittäisi

kuitenkin edelleen Kevan valtuutetut, vahvistaisi Kevan jäsenyhteisöjen henkilöstön eläkemenojen tasausmaksun sekä valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirroissa maksettavat summat ja niiden maksupäivät ja Kevalle maksettavan korvauksen näiden tehtävien hoitamisesta. Lisäksi valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioisivat näiden eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista Kevassa. Näiden tehtävien valvonta ei jatkossakaan kuuluisi Finanssivalvonnalle.

Valvonnan siirtoon liittyen muutettaisiin myös Finanssivalvonnasta annettua lakia ja valvontamaksulakia. Keva lisättäisiin Finanssivalvonnasta annetussa laissa lueteltuihin muihin valvottaviin ja rinnastettaisiin eräiden toimivaltuuksien osalta toimilupavalvottaviin, jolloin Keva olisi pitkälti vastaavien Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia koskevien säännösten alainen kuin työeläkevakuutusyhtiöt. Valvontamaksulaissa säädettyä Kevalta perittävää valvontamaksua korotettaisiin vastaamaan Finanssivalvonnan laajenevaa valvontatehtävää.

Kevasta annettuun lakiin lisättäisiin Kevan hallitukselle ja toimitusjohtajalle pääosin vastaavat kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet kuin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle on säädetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa. Nämä vaatimukset ja velvoitteet muun muassa edellyttävät, että johdon on noudatettava terveitä ja varovaisia toimintaperiaatteita, toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus ja että hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on oltava täysi-ikäisiä ja täysivaltaisia luonnollisia henkilöitä, asua Euroopan talousalueella eivätkä he saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä. Lisäksi Kevalle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista ja kelpoisuusvaatimusten täyttämisestä Finanssivalvonnalle. Lakiin lisättäisiin myös säännökset Kevan vastuullisesta matemaatikosta, tämän tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista. Vastuullisen matemaatikon tulisi muun muassa huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä antaa vuosittain Kevan hallitukselle arvio siitä, että Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta on hoidettu eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden vastuullisia vakuutusmatemaatikkoja koskevia vakuutusyhtiölain säännöksiä. Kevasta annetussa laissa myös kiellettäisiin vastuullista matemaatikkoa toimimasta Kevan toimitusjohtajana.

Lisäksi Kevasta annettuun lakiin tehtäisiin useita pienempiä muutoksia. Laista poistettaisiin velvollisuus asettaa Kevan yhteydessä toimiva valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus. Tällainen ohjaus ei sovellu nykyiseen Kevan toimintaympäristöön, ja käytännössä neuvottelukunta on keskittynyt vain toiminnan seurantaan. Vaikka lakisääteinen velvollisuus neuvottelukunnan asettamiselle poistettaisiin, nykyisenkaltaista toiminnan seuranta voitaisiin jatkossakin harjoittaa siten kuin se Kevassa katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Laista poistettaisiin myös valtiovarainministeriön, kirkon eläkerahaston, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin velvollisuus arvioida viiden vuoden välein niiden eläkkeiden hoidon kustannustehokkuuden ja laatutason toteutumista. Tällaiselle erityiselle viisivuotistarkastelulle ei enää ole tarvetta, koska se on liittynyt erityisesti Kevalle aiemmin siirtyneiden tehtävien seurantaan ja tarkasteltavat asiat tulevat esille vuosittaisen valvonnan yhteydessä. Lisäksi laissa mahdollistettaisiin sähköiset kokoukset myös valtuutettujen ja vaalivaliokunnan kokouksissa sekä tarkennettaisiin sähköisen kokouksen edellytyksiä. Lakiin lisättäisiin myös säännös siitä, että hallituksen varajäsenen sovellettaisiin vastaavia säännöksiä kuin hallituksen jäsenen. Vaalivaliokunnan osalta lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan valiokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimii valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitys vähentäisi hieman valtiovarainministeriön työtehtäviä, kun Kevan valvonta siirtyisi kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan tehtäväksi. Vähennys olisi kuitenkin hyvin pieni eikä sillä olisi vaikutusta ministeriön henkilöstöresursseihin. Lisäksi ministeriöllä säilyisi useita Kevan toimintaan liittyviä työtehtäviä.

Esitys lisäisi Finanssivalvonnan tehtäviä ja edellyttäisi virastolle lisäresursseja Kevan toiminnan valvomiseksi nykyistä laajemmin. Finanssivalvonta on arvioinut, että Kevan valvonnan siirtyminen kokonaan sen tehtäväksi kasvattaisi sen työmäärää pidemmällä aikavälillä noin kahdella henkilötövuodella olettaen, että valvonnassa tavoitellaan samaa tasoa kuin työeläkevakuutusyhtiöiden kohdalla. Valvonnan siirtymisen jälkeen ensimmäiset kolme vuotta Finanssivalvonta arvioi työmäärän lisäystarpeen olevan kuitenkin noin kolme henkilötövuotta Finanssivalvonnan kartoittaessa Kevan toimintaa ja Kevaa koskevaa, työeläkevakuutusyhtiöistä osin poikkeavaa sääntelyä sekä selvittäessä riskiperusteisesti mahdollisia syvempiä valvontatarpeita. Nämä Finanssivalvonnalle aiheutuvat lisäkustannukset katettaisiin nostamalla Kevan sille maksamia valvontamaksuja.

Esitys kasvattaisi Kevan Finanssivalvonnalle maksamien valvontamaksujen määrää. Valvontamaksua tulisi nostaa vastaamaan Finanssivalvonnan laajentuvasta valvonnasta aiheutuvan arvioidun työn määrää. Valvontamaksuun ehdotetun muutoksen vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muutoksia prosentuaalisesti ja euromääräisesti. Vertailun pohjana on voimassa olevan valvontamaksulain mahdollistama valvontamaksun enimmäismäärä. Tätä lukua on verrattu Kevan ehdotetun uuden valvontamaksun mahdolliseen enimmäismäärään. Laskelmat on toteutettu vuoden 2023 vahvistettujen tilinpäätöstietojen perusteella. Vaikutusarvioinnissa on käytetty valvontamaksujen enimmäismäärää, mutta valvontamaksujen korotukset eivät seuraa suoraan nyt ehdotetusta lakimuutoksesta. Valvontamaksulaki määrittelee maksujen lakisääteisen mahdollisen enimmäismäärän. Sen sijaan vuosittain tosiasiallisesti perittävien maksujen määrä perustuu Finanssivalvonnan vuosittain vahvistettavaan talousarvioon. Talousarvion perusteella Finanssivalvonnan johtokunta määrittelee alentamiskertoimen ja samalla todellisen maksurasitteen suhteessa valvontamaksulain mahdollistamaan valvontamaksujen enimmäismäärään.

Voimassa olevan valvontamaksulain mukainen Kevan valvontamaksun enimmäismäärä on 785 801 euroa. Lakia muutettaisiin siten, että Kevan perusmaksu olisi jatkossa 7 580 euroa ja suhteellinen maksu 0,002410 prosenttia taseen loppusummasta. Edellä esitettyjen lukujen mukaisesti Kevan valvontamaksun mahdollinen enimmäismäärä olisi jatkossa 1 637 329 euroa. Kevan osalta maksuina kerättävissä olevan enimmäismäärän korotus merkitsisi siis noin 108 prosentin ja 851 528 euron suuruista korotusta verrattuna voimassa olevan lain mukaiseen valvontamaksuun. Valvontamaksu vastaisi muutoksen jälkeen kokoluokaltaan vastaavankokoisten työeläkevakuutusyhtiöiden maksua. Valvontamaksun korotukseen liittyvien lukujen analysoinnissa on otettava huomioon se, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan Kevan toimintaa valvoo myös valtiovarainministeriö eikä ministeriö ole perinyt Kevan valvonnasta aiheutuneita kustannuksia Kevalta. Tämän esityksen myötä nämä valvontakustannukset siirtyvät Kevan maksettavaksi, sillä Finanssivalvonnan valvontatyö kustannetaan pääosin valvontamaksuvelvollisilta kerättävillä valvontamaksuilla.

Esityksellä voi olla taloudellisia vaikutuksia myös niihin tahoihin, jotka hankkivat vakuutuspalveluita Kevalta. Jäsenyhteisöiltä kerättävät maksut ja muiden Kevan palveluita hankkivien maksamat kustannukset Kevan eläkelaitostoiminnasta voisivat kohota, jos Keva

siirtäisi kohonneet valvontamaksukustannuksensa näiden tahojen kuluiksi. Toisaalta ehdotetut muutokset kuitenkin lisäisivät luottamusta markkinoihin ja Kevan toimintaan, mistä hyötyisivät myös sen jäsenyhteisöt ja muut siltä palveluita hankkivat tahot. Jos kohonneita valvontamaksukustannuksia ei siirrettäisi jäsenyhteisöjen tai muiden Kevalta palveluja hankkivien maksettaviksi, sääntelyllä voisi olla lievästi Kevan taloudellista asemaa heikentävä vaikutus. Yleisesti ottaen valvontamaksut ovat kuitenkin myös korotusten jälkeen pieniä verrattuna esimerkiksi Kevan toimintakuluihin. Kevan nettotoimintakulut olivat vuoden 2023 tilinpäätöstietojen mukaan 74 miljoonaa euroa. Valvontamaksuilla turvataan uskottavaa valvontaa, joka on finanssimarkkinoilla välttämätöntä toimijoiden vakavaraisuuden, markkinoiden vakauden ja suotuisten menettelytapojen edistämiseksi, rikosten ja laiminlyöntien torjumiseksi sekä asiakkaiden ja sijoittajien suojaamiseksi. Valvontaa ei ole kuitenkaan mahdollista järjestää uskottavasti ja tehokkaasti ilman riittävää resursointia. Ehdotetut muutokset varmistavat Finanssivalvonnan taloudellisten voimavarojen riittävyyden Kevan valvonnan osalta tilanteessa, jossa Finanssivalvonnan valvontatyön määrä lisääntyy merkittävästi. Finanssivalvonnan riittävä rahoitus edistää yleisesti myös finanssitoimijoiden asiakkaiden eli muiden muassa tallettajien, vakuutettujen, sijoittajien ja yritysten etua. Näin olleen riittävä rahoitus edistää myös Kevan jäsenyhteisöjen, siltä palveluita hankkivien sekä eläketurvan ja muiden palvelujen kohteena olevien etuja.

4.2.2 Viranomaisvaikutukset

Esitys vähentäisi hieman valtiovarainministeriön työtehtäviä, kun Kevan valvonta siirtyisi kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan tehtäväksi. Vähennys olisi kuitenkin niin pieni, ettei sillä olisi käytännön vaikutusta ministeriön työmäärään. Lisäksi ministeriöllä säilyisi useita Kevan toimintaan liittyviä työtehtäviä, kuten määrätä Kevan valtuutetut sekä vahvistaa Kevan jäsenyhteisöjen henkilöstön eläkemenojen tasausmaksu ja valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirroissa maksettavat summat ja niiden maksupäivät sekä Kevalle näiden tehtävien hoitamisesta maksettavan korvauksen suuruus.

Ehdotus, jolla poistettaisiin vaatimus valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden hoidon kustannustehokkuuden ja laatutason tavoitteiden toteutumisen arvioinnista viiden vuoden välein, ei käytännössä muuttaisi nykytilaa. Sekä vuosittain suoritettava arviointi että poistettavaksi ehdotettava erillinen viisivuotisarviointi sisältävät pitkälti samat vuosittain kertyvät tiedot Kevan suorittaman, edellä mainittujen tahojen henkilöstön eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudesta sekä toiminnan laadulle asetetuista tavoitteista ja Kevan muusta toiminnasta. Viisivuotistarkastelun erityisenä näkökulmana on ollut arvioida valtion, kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkeasioiden Kevalle siirron kautta saavutettuja tuottavuus- ja kustannussäästöjä. Arviointi tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2015. Kun siirrosta on kulunut jo yli kymmenen vuotta ja eläkkeiden hoidon kustannustehokkuuteen Kevassa vaikuttavat monet muutkin toimintaympäristössä, tietojärjestelmissä ja lainsäädännössä tapahtuneet muutokset, vertailu siirtoa edeltäneeseen tilanteeseen ei ole enää perusteltu. Sen vuoksi vuosittain tapahtuva eläkkeiden hoidon yleisen kustannustehokkuuden sekä toiminnan laadun arviointi ja vertailu työeläkevakuutusyhtiöihin on jatkossa riittävä menettely.

Finanssivalvonnan valvontatehtävät laajenisivat esityksen myötä koskemaan Kevan toimintaa kokonaisuudessaan. Jatkossa Finanssivalvonta valvoisi Kevan toimintaa pääsääntöisesti samoin kuin työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa. Valvonta kohdistuisi muun muassa Kevan toimialarajoissa pysymiseen, hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimusten täyttämiseen, eläkevarojen käyttöön, lainsäädännön noudattamiseen, menettelytapoihin, hallinnon toimivuuteen ja sisäiseen valvontaan, osaamiseen, sijoitustoimintaan ja sen

toimintaympäristöön. Lisäksi Finanssivalvonta valvoisi Kevälle säädettyä erityistehtävää työkyvyttömyysriskin pienentämisessä. Tältä osin Finanssivalvonnan tulisi valvoa erityisesti työeläkevarojen käyttöä tässä asiassa, ja valvontaa tulisi suorittaa samojen periaatteiden mukaisesti kuin Finanssivalvonta tällä hetkellä valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa. Työeläkevakuutusyhtiöistä poiketen Finanssivalvonta ei sen sijaan valvoisi Kevan kohdalla vakavaraisuussääntelyä, joka ei koske Kevaa. Finanssivalvonta valvoisi kuitenkin rahoituksen suunnittelua, sijoitustoimintaa ja sen riskienhallintaa, joihin liittyy samoja elementtejä kuin varsinaiseen vakavaraisuussääntelyyn. Kevan markkinointia Finanssivalvonta valvoisi siltä osin kuin Keva antaa markkinoinniksi katsottavia tietoja. Finanssivalvonnan suorittama valvonta ei koskisi valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtoa ja Kevälle maksettavaa korvausta näiden henkilöiden eläketurvaan liittyvien tehtävien hoitamisesta. Finanssivalvonta ei myöskään valvoisi esimerkiksi sitä, noudattaako Keva hankinta-, työ- tai tietosuojalainsäädäntöä, sillä tämä ei kuulu Finanssivalvonnan tehtäviin muidenkaan sen valvomien yhteisöjen osalta. Finanssivalvonta päättäisi Kevaan kohdistuvan valvontansa painopistealueista, prioriteeteista ja intensiteetistä osana valvontatoimintansa kokonaisuutta ja ottaen huomioon työeläkevakuutusyhtiöihin kohdistamansa valvonnan.

Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia Kevan suhteen laajennettaisiin siten, että Finanssivalvonnan valvonta ulottuisi jatkossa lähtökohtaisesti Kevan koko toimintaan. Kevan olisi ensinnäkin ilmoitettava jatkossa viipymättä Finanssivalvonnalle hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista sekä siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät laissa heille laissa asetetut vaatimukset. Finanssivalvonnalle annettaisiin toimivaltaa antaa määräyksiä näistä ilmoituksista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta sekä sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta. Määräyksiä voitaisiin antaa myös Kevan tehtäviin kuuluvan työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta. Nämä määräyksenantovaltuudet vastaisivat soveltuvien osin työeläkevakuutusyhtiöiden valvontaan liittyviä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia. Kevan olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle myös vastuullisen matemaatikon ottamisesta ja eroamisesta.

Keva tulisi pitkälti vastaavien Finanssivalvonnan valvontavaltuuksien alaiseksi kuin muut Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaiset toimilupavalvottaviin rinnastettavat ja muut valvottavat. Finanssivalvonnalle säädettäisiin toimivalta rajoittaa Kevan johdon toimintaa ja asettaa asiamies valvomaan Kevan toimintaa Finanssivalvonnasta annetun lain 28 ja 29 §:n mukaisesti. Lisäksi Kevan tilintarkastajalle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa viipymättä lain 31 §:n mukaisista seikoista, ja Finanssivalvonta saisi koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeuden Kevan päätös- ja hallintovaltaa käyttävien elinten kokouksiin lain 32 §:n mukaisesti. Vaikka nämä säännökset mahdollistavat tarvittaessa merkittävän puuttumisen Kevan hallintoon ja päätöksentekoon, niitä voidaan pitää perusteltuina Kevan toiminnan suuren yhteiskunnallisen merkityksen vuoksi. Tällöin Finanssivalvonnan toimivaltuudet vastaisivat niitä valvontavaltuuksia, jotka sillä on työeläkevakuutusyhtiöiden osalta. Lain 28 §:n mukainen johdon toiminnan rajoittaminen on käytännössä hyvin poikkeuksellinen toimi. Se voisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi silloin, jos valvottavan toiminnassa esiintyisi toistuvia tai vakavia ongelmia, jotka olisivat yksilöitävissä tiettyyn henkilöön, eikä valvottava itse vaihtaisi kyseistä henkilöä tai huolehtisi hänen toimintansa korjaamisesta. Käytännössä valvottavan johtoon kuuluvan henkilön toiminnan rajoittaminen ei voisi tulla yllätyksenä, vaan ongelmista olisi jo aikaisemmin ainakin keskusteltu valvottavan kanssa. Lain 29 §:n mukainen asiamiehen asettaminen voisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi silloin, jos valvottavan hallintojärjestelmässä ja toiminnassa ilmenisi merkittäviä puutteita. Tällaiset ongelmat saattavat syntyä pitkän ajan kuluessa ja tulla näkyviin valvottavan sisäisten tai ulkoisten poikkeuksellisten olosuhteiden vaikutuksesta, jolloin valvottava ei kykenisi toimimaan tilanteessa asianmukaisella tavalla eikä

esimerkiksi tekemään tarvittavia päätöksiä. Tällöin olisi mahdollista, että valvottavalla ei ole kykyä itse korjata tilannetta. Tällaiset tilanteet eivät välttämättä ole korjattavissa normaalein valvontakeinoin, vaan asiantilan korjaaminen voi edellyttää syvää ja yksityiskohtaista tietoa valvottavan toiminnasta ongelmien laajuuden ja juurisyiden tunnistamiseksi, jotta valvottavan toiminnassa saadaan aikaan tarvittavat muutokset. Tilanteen ratkaisemiseksi ei soveltuisi esimerkiksi lain 27 §:ssä tarkoitettu valvottavan toiminnan rajoittaminen, jos valvottava hoitaa Kevan tavoin pakollisia lakisääteisiä tehtäviä.

Finanssivalvonnan arvion mukaan Kevan valvonnan siirtyminen kokonaan sen tehtäväksi kasvattaisi Finanssivalvonnan työmäärää ensimmäisinä vuosina kolmella ja myöhemmin kahdella henkilötyövuodella nykyisestä. Myös valvottavien toteuttamaan raportointiin ja muihin valvontaa tukeviin toimintoihin tarvitaan Finanssivalvonnassa muutoksia. Esityksen myötä Finanssivalvonnan tehtäväksi Kevaa valvovana viranomaisena tulisivat myös Kevan toiminnasta tehtyjen hallintokanteluiden käsittely. Kevan toimintaa koskevia hallintokanteluita on tullut valtiovarainministeriössä vireille vain muutamia kappaleita vuodessa. Näiden asioiden käsittelyyn on sovellettu hallintolain 8 a luvun mukaisia hallintokanteluita koskevia säännöksiä. Koska valtiovarainministeriölle Kevan toiminnasta tehtyjen hallintokanteluiden määrät ovat olleet viime vuosina hyvin vähäisiä, niiden ei arvioida aiheuttavan Finanssivalvonnalle merkittävää lisätyötä.

4.2.3 Vaikutukset Kevan toimintaan

Esityksen myötä Kevan valvontaa koskeva sääntely laajenisi ja tarkentuisi nykyisestä, mitä voidaan pitää perusteltuna ottaen huomioon Kevan toiminnan suuren taloudellisen ja yhteiskunnallisen merkityksen. Esityksen mukaan Finanssivalvonnalle tulisi laajemmat valvontavaltuudet Kevaan nähden kuin mitä valtiovarainministeriöllä tällä hetkellä on. Kevan tulisi ilmoittaa hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Näiden ilmoitusten tulisi sisältää myös selvitys siitä, että kyseiset henkilöt täyttävät heille laissa asetetut vaatimukset. Keva tulisi pitkälti vastaavien Finanssivalvonnan valvontavaltuuksien alaiseksi kuin muut Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaiset toimilupavalvottaviin rinnastettavat ja muut valvottavat. Finanssivalvonnalle säädettäisiin toimivalta rajoittaa Kevan johdon toimintaa ja asettaa asiamies valvomaan Kevan toimintaa, Kevan tilintarkastajalle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa viipymättä Finanssivalvonnalle esimerkiksi olennaisesti lainvastaisesta toiminnasta Kevassa ja Finanssivalvonta saisi koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeuden Kevan päätös- ja hallintovaltaa käyttävien elinten kokouksiin. Varsinkin johdon toiminnan rajoittamista ja asiamiehen asettamista koskevat Finanssivalvonnan valvontavaltuudet olisivat muihin valvontakeinoihin nähden viimesijaisia. Finanssivalvonnan ei ole koskaan tarvinnut soveltaa työeläkevakuutusyhtiöiden valvonnassa johdon toiminnan rajoittamista, ja vain kerran se on tehnyt päätöksen määräaikaisen asiamiehen asettamisesta vahvistamaan työeläkevakuutusyhtiön hallintoa. Finanssivalvonnan kattavien valvontavaltuuksien ja tehokkaan valvonnan voidaan myös katsoa viime kädessä turvaavan Kevan johdon asemaa. Finanssivalvonta voisi antaa Kevaa koskien monia vastaavanlaisia määräyksiä kuin työeläkevakuutusyhtiöiden osalta. Keva ei kuitenkaan olisi täysin samanlaisten Finanssivalvonnan valvontavaltuuksien ja määräyksenantovaltuuksien alainen kuin työeläkevakuutusyhtiöt, vaan nämä valtuudet ulotettaisiin koskemaan Kevaa vain siltä osin kuin sen toiminta voidaan rinnastaa työeläkevakuutusyhtiöihin. Jatkossa Kevan tulisi toimittaa valvontaan liittyvät aineistot vain Finanssivalvonnalle lukuun ottamatta valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan hoitoon liittyviä tehtäviä, joita koskeva valvonta ei siirtyisi Finanssivalvonnan tehtäväksi.

Kevasta annettuun lakiin lisättäväksi ehdotettavien, Kevan johtoa koskevien kelpoisuusvaatimusten ja toimintavelvoitteiden ei arvioida käytännössä vaikuttavan Kevan toimintaan. Vaatimuksia toimitusjohtajan hyvämaineisuudesta ja häneltä vaaditusta hyvän työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemuksesta sekä kieltä olla Kevan valtuutettu, hallituksen jäsen tai vastuullinen matemaatikko voidaan pitää luonnollisina Kevan kaltaisen laitoksen johtajalle. Hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevat erityiset kelpoisuusvaatimukset esimerkiksi siitä, että heidän on oltava täysi-ikäisiä ja täysivaltaisia luonnollisia henkilöitä, asua Euroopan talousalueella eivätkä he saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä taikka konkurssissa tai liiketoimintakiellossa olevia henkilöitä, ovat sellaisia, joiden noudattamista voidaan pitää normaaleihin hyvää ja luotettavaa hallintoa koskeviin periaatteisiin kuuluvina. Kyseiset vaatimukset koskevat hallituksen jäseniä osittain jo nykyisin, sillä hallituksen jäseniltä lain 9 §:ssä edellytetyn hyvämaineisuuden on katsottu vakiintuneesti tarkoittavan rajoituksia esimerkiksi konkurssissa tai liiketoimintakiellossa olevien henkilöiden nimittämiseksi hallitukseen (HE 21/2015 vp, s. 13). Lisäksi kaikki nämä vaatimukset vastaisivat työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle jo säädettyjä vaatimuksia. Sama koskisi Kevasta annettuun lakiin tehtävää lisäystä, jonka mukaan hallituksen ja toimitusjohtajan olisi johdettava Kevaa terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Kevan vastuullista matemaatikkoa koskevilla säännöksillä varmistettaisiin, että Kevan vakuutusmatemaattista osaamista edellyttävät tehtävät tulevat hoidetuksi riittävän luotettavasti ja ammattitaitoisesti. Tämä on erityisen tärkeää Kevan lakisääteisten tehtävien kestävän hoitamisen ja pitkäkestoisten eläkevastuiden vuoksi. Ehdotetun sääntelyn mukaan vastuullisen matemaatikon tulisi huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta ja siitä, että Kevan jäsenyhteisöiltä kerättävien maksujen perusteet täyttävät laissa säädetty vaatimukset. Vastuullisen matemaatikon olisi myös tehtävä vuosittain Kevan hallitukselle arvio siitä, että Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta on hoidettu eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että maksut riittävät kattamaan eläkemenot pitkällä aikavälillä. Kevan vastuullista matemaatikkoa ja hänen kelpoisuuttaan koskeva sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden vastuullisia vakuutusmatemaatikkoja koskevia vakuutusyhtiölain säännöksiä. Ehdotettu sääntely ei käytännössä juurikaan muuttaisi Kevan toimintaa, sillä Kevassa toimii jo tällä hetkellä tällainen, vakuutusmatemaatikon kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö. Sääntelyn myötä hänen asemansa ja kelpoisuusvaatimuksensa muutettaisiin kuitenkin lakisääteisiksi. Kevan olisi jatkossa myös ilmoitettava vastuullisen matemaatikon ottamisesta ja eroamisesta Finanssivalvonnalle.

Ehdotus valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukuntaa koskevan säännöksen poistamisesta lakkauttaisi ainoastaan lakisääteisen velvollisuuden tällaisen neuvottelukunnan asettamiseen. Neuvottelukunnan toiminta on käytännössä keskittynyt työkyvyn arviointia ja ammatillista kuntoutusta koskevan toiminnan seurantaan. Kokoukset on järjestetty yhdessä kuntapuolen vastaavan ryhmän kanssa. Jos esimerkiksi Keva tai henkilöstöjärjestöt näkevät edelleen tarvetta työkyvyn arviointia ja ammatillista kuntoutusta koskevan toiminnan seurannalle ja tiedon välittämiseksi, se voitaisiin toteuttaa muulla tavoin kuin lakisääteisen neuvottelukunnan puitteissa. Neuvottelukuntaa koskevasta säännöksestä luopuminen antaisi Kevalle paremmat mahdollisuudet järjestää asiaan liittyvä sidosryhmäyhteistyö toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Vuoden 2024 alussa toimintansa aloittanut neuvottelukunta jatkaisi toimintaansa nelivuotisen toimikautensa loppuun, mutta neuvottelukuntaa ei enää asettaisi uudelle toimikaudelle sen jälkeen.

Muut esitykseen sisältyvät ehdotukset Kevasta annetun lain muuttamisesta lähinnä vain selkeyttäisivät oikeustilaa ja Kevan toimielinten sisäisiä toimintakäytäntöjä. Tällainen muutos

olisi ensinnäkin se, että sähköiset kokoukset olisivat jatkossa mahdollisia myös valtuutettujen ja vaalivaliokunnan kokouksissa. Myös vaalivaliokunnan osalta lakiin lisättävä säännös, jonka mukaan valiokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimii valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä, selkeyttäisi valiokunnan toimintaa näiltä osin. Lakiin lisättävä säännös siitä, että hallituksen varajäsenen sovellettaisiin vastaavia säännöksiä kuin hallituksen jäsenen, vastaisi Kevan nykyistä käytäntöä.

5 Lausuntopalaute

Valtiovarainministeriö pyysi ajalla 29.2.–10.4.2024 lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kevasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntoja saatiin yhteensä 16 kappaletta. Lausunnon antoivat sosiaali- ja terveysministeriö, Finanssivalvonta, Keva, Eläketurvakeskus, evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallitus, Pohjois-Savon hyvinvointialue, Rovaniemen kaupunki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Finanssiala ry, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Kunta- ja hyvinvointialueyhtiö KTL, Perussuomalaiset rp, Suomen Keskusta rp, Suomen Kuntaliitto ry ja Vihreä liitto rp. Kaikki esityksestä annetut lausunnot sekä niistä laadittu lausuntoyhteenveto ovat luettavissa julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hankkeet> tunnuksella VM130:00/2023.

Lausunnonantajat kannattivat esityksen tavoitteita ja ehdotettuja muutoksia. Kevan valvonnan siirtämistä kokonaan Finanssivalvonnan tehtäväksi ja muita ehdotettuja lakimuutoksia pidettiin perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina. Osa lausunnonantajista esitti kuitenkin yksittäisiä muutoksia esitysluonnoksen sisältöön. Valtaosalla näitä muutoksia haluttiin joko lähentää Kevan toimintaa koskevien rajoitusten ja Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksien sisältöä työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan sääntelyn kanssa tai päinvastoin tehdä selkeämpi ero Kevaa koskevan sääntelyn ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan sääntelyn välille. Lisäksi muutamat lausunnonantajat kiinnittivät huomiota Kevan maksamien valvontamaksujen ehdotettuihin korotuksiin.

Lausuntopalauteen perusteella esitykseen tehtiin useita muutoksia. Finanssivalvonnan valvontatehtävän tarkennettiin kohdistuvan Kevaa koskevaan työeläkevakuutustoiminnan lainsäädäntöön ja siihen liittyviin hyviin toimintatapoihin sen sijaan, että valvonta kohdistuisi vakuutustoiminnan lainsäädännön ja hyvän vakuutustavan noudattamiseen, jotka koskevat Kevaa vain osittain (6 §). Laissa olevia mainintoja Kevan ”hallinto- ja johtamisjärjestelmään” ei muutettu maininnoiksi Kevan ”hallintosäännöstä” mahdollisten tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi (8, 9 ja 21 §). Toimitusjohtajaa koskevia vaatimuksia tarkennettiin siten, että häneltä edellytettäisiin ”hyvän johdon tuntemuksen” sijaan työeläkevakuutusyhtiöitä vastaavaa ”hyvää liikkeenjohdon tuntemusta”, mutta säännöksen perusteluissa tarkennettaisiin, ettei tällä tarkoiteta nimenomaan yritys- tai liiketoiminnan johtamisen tuntemusta (14 §). Kyseiseen lainkohtaan lisättiin työeläkevakuutusyhtiöitä vastaava säännös, jonka mukaan Kevan vastuullinen matemaatikko ei voi toimia Kevan toimitusjohtajana. Finanssivalvonnalle ehdotetuista uusista määräyksenantovaltuuksista poistettiin kohdat, jotka koskivat kirjanpitolain (1336/1997) noudattamista ja tilinpäätöksen tekemistä Kevassa (36 a §). Näistä asioista ei ole säädetty tarkasti laissa, jolloin Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus olisi antanut sille perusteettoman suuren harkintavallan niiden osalta. Toisaalta kyseiseen lainkohtaan lisättiin Finanssivalvonnalle valtuus antaa määräyksiä Kevan tehtäviin kuuluvasta työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta. Myös esityksen perusteluja tarkennettiin monilta osin lausuntopalauteen perusteella.

Muilta osin lausuntopalaute ei antanut aiheutta esityksen muuttamiseen. Kevasta annettuun lakiin ei esimerkiksi lisätty sijoituspäätöksiä ja sijoitussuunnitelmaa koskevia,

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 ja 29 §:ää vastaavia säännöksiä niihin liittyvine Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksineen. Tällaiset säännökset eivät liity suoraan esityksen pääasialliseen tavoitteeseen Kevan valvonnan siirrosta, ja niiden laatiminen edellyttäisi laajempaa valmistelua.

Valvontamaksujen korotuksen määrää pidettiin muutamissa lausunnoissa suurena. Keva lausui lisäksi, että taseen perusteella määräytyvä valvontamaksu jää korkeaksi huojennuksesta huolimatta, koska sijoitusomaisuus arvostetaan käypään arvoon. Valvontamaksulakiin ehdotettuja säännöksiä Kevan valvontamaksusta ei lausuntopalautteen perusteella muutettu, sillä esitysluonnoksen mukaista maksua voidaan pitää oikeasuuruisena Finanssivalvonnan laajentuvat valvontatehtävät huomioon ottaen. Valvontamaksun määräytymisperuste on linjassa muiden eläke toimijoiden kanssa ja varmistaa maksun riittävän tason. Lisäksi valvontamaksulaki määrittelee ainoastaan maksujen lakisääteisen mahdollisen enimmäismäärän. Sen sijaan todellisten vuosittain perittävien maksujen määrä perustuu Finanssivalvonnan vuosittain vahvistettavaan talousarvioon. Kevan lausunnossa ilmaistu huoli omaisuuden erilaisesta arvostamisesta on myös otettu ehdotuksessa huomioon, sillä suhteellisen valvontamaksun määrän laskentaan sovelletaan 15 prosentin huojennuskerrointa juuri siitä syystä, että Keva arvostaa taseensa käypään arvoon eikä hankintamenoperusteisesti. Lisäksi lausuntopalautteessa nostettiin esiin tarve arvioida Finanssivalvonnan henkilöstövuosien ja kustannusten määrää uudelleen valvonnan vakiinnuttua. Valvontamaksulain uudistuksessa vuonna 2023 tunnistettiin tarve tarkastella Finanssivalvonnan rahoituksen kestävyyttä ja valvontamaksulain kokonaisrakennetta säännöllisin väliajoin, esimerkiksi 5–10 vuoden välein, sääntelyympäristössä ja valvottavaryhmissä tapahtuvien muutosten takia.

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Laki Kevasta

6 §. *Valvonta.* Pykälässä tällä hetkellä säädetty Kevan toiminnan yleinen valvonta siirrettäisiin valtiovarainministeriöltä Finanssivalvonnan tehtäväksi. Säännökset valtiovarainministeriön toimivaltuuksista tilintarkastajan asettamiseen siirrettäisiin lain 7 §:ään. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sen uutta sisältöä.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta valvoisi, että Keva noudattaa Kevasta annettua lakia sekä muuta sitä koskevaa työeläkevakuutustoiminnan lainsäädäntöä ja siihen liittyviä hyviä toimintatapoja. Ehdotettu säännös ei miltään osin laajentaisi Kevaa koskevan lainsäädännön piiriä. Hyvillä toimintatavoilla tarkoitettaisiin tässä samanlaisia, esimerkiksi ammattimaista ja huolellista sekä eettisesti kestävää ja kohtuullista toimintaa koskevia käytäntöjä kuin työeläkevakuutusyhtiöitä koskevalla hyvällä vakuutustavalla, mutta vain siltä osin kuin niitä voidaan soveltaa työeläkevakuuttamiseen ja Kevan toimintaan. Finanssivalvonnan tulisi momentin mukaan erityisesti valvoa, että Kevan toiminta on järjestetty eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että Kevan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Finanssivalvonnan suorittama valvonta kattaisi siis lähtökohtaisesti kaikki Kevasta annetussa laissa ja muussa Kevaa koskevassa työeläkevakuutuslainsäädännössä Kevan noudatettavaksi säädettyt velvollisuudet ja tehtävät. Valvonta kattaisi siten esimerkiksi Kevan hallinnon toiminnan ja menettelytavat, hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimusten täyttämisen, eläkevarojen käytön ja sijoitustoiminnan sekä sisäisen valvonnan. Koska Finanssivalvonnan suorittama valvonta kattaisi suoraan lain 6 §:n nojalla myös lain 28–30 §:ssä säädettyjen sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamisen, niiden valvontaa koskeva lain 31 §:n säännös voitaisiin kumota tarpeettomana. Kevaa koskevia, vakuutustoiminnan harjoittamisen kannalta merkityksellisiä säännöksiä sisältyy myös yleiseen hallinto-oikeudelliseen sääntelyyn kuten hallintolakiin ja viranomaisten

toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999), joiden valvonta kuuluisi niin ikään Finanssivalvonnan tehtäviin. Sen sijaan Finanssivalvonta ei valvoisi vakuutustoimintaan liittymättömän lainsäädännön noudattamista eli esimerkiksi sitä, noudattaako Keva hankintalainsäädäntöä, työlainsäädäntöä tai tietosuojalainsäädäntöä.

Finanssivalvonnan suorittama Kevan valvonta olisi yleiseltä luonteeltaan laillisuusvalvontaa. Sen sijaan esimerkiksi yksittäisten Kevan tekemien eläkepäätösten oikeellisuuden arviointi kuuluisi työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle ja vakuutusosikeudelle. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovellettaisiin edelleen Finanssivalvonnasta annetun lain 18 ja 24 §:ää. Koska tämä ilmenee kyseisestä laista, Kevasta annetun lain 7 §:stä poistettaisiin asiaa koskeva viittaus tarpeettomana.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momentista poiketen, että Finanssivalvonnalle siirtyvään valvontatehtävään ei kuitenkaan kuuluisi lain 24 §:ssä tarkoitettu toiminta. Finanssivalvonta ei siis jatkossakaan valvoisi valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen määrää ja siirtoa Kevalle eikä näiden henkilöiden eläketurvaan liittyvien tehtävien hoitamisesta Kevalle maksettavan korvauksen määräytymistä tai maksamista. Valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki vastaisivat edelleenkin näiden varojen ja korvausten vahvistamisesta ja maksamisesta laissa säädetyin tavoin sekä arvioisivat eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatuosolle asetettujen tavoitteiden toteutumista Kevassa.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen. Tällainen oikeus on voimassa olevassa laissa säädetty vain valtiovarainministeriölle, mutta nyt vastaava oikeus annettaisiin myös Finanssivalvonnalle. Säännöksen ruotsinkielisen version sanamuotoa tarkennettaisiin.

7 §. *Valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja ja erityistilintarkastus.* Pykälä muutettaisiin koskemaan Finanssivalvonnan sijaan valtiovarainministeriötä. Pykälän 1 ja 2 momentiksi siirrettäisiin voimassa olevan lain 6 §:n 3 momentissa oleva säännös valtiovarainministeriön asettamasta tilintarkastajasta, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan esittämät laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavista summista ja Kevan kustannusten korvauksesta sekä muut asianomaisessa säännöksessä luetellut seikat. Säännöksen varsinaista sisältöä ei muutettaisi, mutta siinä oleva viittaus kumottuun evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvasta annettuun lakiin (68/2016) ja sen 3 §:n 2 momenttiin korvattaisiin viittauksella evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annettuun lakiin (656/2023) ja sen 14 §:n 3 momenttiin. Myös säännöksen kirjoitusasu selkeytettäisiin ja sen kaksi viimeistä virkettä erotettaisiin omaksi momentikseen. Lisäksi pykälän 3 momentiksi siirrettäisiin voimassa olevan lain 6 §:n 2 momentin säännös valtiovarainministeriön erityisestä syystä määräämästä erityistilintarkastuksesta. Säännöksen soveltamisalaa kuitenkin rajattaisiin Kevan valvonnan siirron johdosta siten, että ministeriön määräämä erityistilintarkastus voisi koskeva vain Kevan tilien mutta ei hallinnon tarkastamista ja ainoastaan lain 24 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Samalla säännöksen ruotsinkielisen version sanamuotoa tarkennettaisiin. Myös pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sen uutta sisältöä.

8 §. *Yleiset hallintovaatimukset.* Pykälän 1 momentti koskee niitä vaatimuksia, joita hallituksen ja toimitusjohtajan on noudatettava Kevaa johtaessaan. Momentissa lueteltuihin vaatimuksiin lisättäisiin velvollisuus terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden noudattamiseen. Työeläkevakuutusyhtiöiden johtamiselle on asetettu työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 a §:ssä vastaava vaatimus terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiselle, ja se olisi perusteltua ulottaa koskemaan myös Kevaa. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

8 b §. Päätöksenteko valtuutettujen kokouksessa. Pykälään lisättäisiin uusi 1 momentti, jonka mukaan valtuutettujen kokous voitaisiin järjestää joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana sähköisenä kokouksena. Sähköisen kokouksen järjestämisen edellytyksistä säädettäisiin tarkemmin uudessa 10 a §:ssä. Uuden 1 momentin myötä pykälän 1–5 momentti siirtyisi 2–6 momentiksi. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

8 c §. Vaalivaliokunta. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti siitä, että vaalivaliokunnan kokous voitaisiin järjestää varsinaisen kokouksen sijaan sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana sähköisenä kokouksena. Sähköisen kokouksen järjestämiselle asetetuista edellytyksistä säädettäisiin 10 a §:ssä. Uuden 2 momentin myötä pykälän nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi. Momenttiin lisättäisiin nykytilaa selkeyttävä säännös, jonka mukaan vaalivaliokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimisi valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

9 §. Hallitus. Pykälän loppuun lisättäisiin uusi 7 momentti, jonka mukaan kyseessä olevassa laissa hallituksen jäsenestä säädettyä sovellettaisiin vastaavasti hallituksen varajäseneneen. Tämä vastaisi Kevan nykykäytäntöä, ja vastaava säännös sisältyy työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 e §:ään. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

9 a §. Päätöksenteko hallituksessa. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää joko varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous) tai menettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Momenttiin tehtäisiin lakitekninen muutos, jolla siitä poistettaisiin sähköistä kokousta ja sähköistä päätöksentekomenettelyä koskevat tekstinsisäiset määritelmät. Määritelmien poistaminen tästä lainkohdasta on tarpeen, jotta niitä ei sekoitettaisi valtuutettujen tai vaalivaliokunnan sähköisiä kokouksia koskeviin uusiin säännöksiin (8 b §:n 1 momentti ja 8 c §:n 2 momentti). Jatkossa nämä eri toimielinten järjestämät sähköiset kokoukset eroteltaisiin toisistaan laissa käytetyin pykäläviittauksin. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

10 a §. Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, johon siirrettäisiin sähköistä kokousta ja sähköistä päätöksentekomenettelyä hallituksessa koskevat 9 b §:n säännökset samalla kun ne laajennettaisiin sähköisten kokousten osalta koskemaan myös valtuutettujen ja vaalivaliokunnan kokouksia. Säännösten ollessa yhteisiä kaikille kolmelle toimielimelle niitä ei ole perusteltua sijoittaa hallituksen toimintaa koskeviin pykäliin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sähköisen kokouksen järjestämistä koskevista edellytyksistä. Lain 9 b §:n 1 momentissa nykyisin oleva vaatimus läsnäoleviksi todettujen yhdenvertaisesta näkö- ja ääniyhteydestä korvattaisiin kuntalain 99 §:ää vastaavalla laajemmalla säännöksellä. Sen mukaisesti jatkossa sähköisiltä kokouksilta edellytettäisiin sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, jossa kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat, puheenjohtaja voi johtaa kokousta lain 8 b, 8 c ja 9 a §:ssä säädetyllä tavalla ja kokoukseen osallistuvat voivat seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn. Tarkemmat määräykset sähköisen kokouksen toteuttamisen yksityiskohdista ja esimerkiksi siitä, miten kokoukseen osallistumiseen tarvittavista teknisistä välineistä ja yhteyksistä käytännössä huolehditaan, annettaisiin Kevan hallintosäännössä tai muissa ohjeissa.

Pykälän 2–4 momentti vastaisi voimassa olevan lain 9 b §:n 2–4 momenttia. Niissä tarkoitettu sähköinen päätöksentekomenettely olisi jatkossakin mahdollinen vain hallituksen kokouksissa.

14 §. Toimitusjohtaja. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti toimitusjohtajalta edellytettävistä vaatimuksista. Momentin mukaan toimitusjohtajan olisi oltava hyvämaineinen ja hänellä tulisi olla hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Lisäksi edellytettäisiin, ettei hän ole Kevan valtuutettu tai hallituksen jäsen eikä Kevan vastuullinen matemaatikko. Vastaavia vaatimuksia on asetettu hallituksen jäsenille lain 9 §:n 3 momentissa ja työeläkevakuutusyhtiöiden toimitusjohtajille työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 11 §:ssä, joten ne olisi perusteltua ulottaa koskemaan myös Kevan toimitusjohtajaa. Vaatimuksella liikkeenjohdon tuntemuksesta ei kuitenkaan tarkoitettaisi nimenomaan yritys- tai liiketoiminnan johtamisen tuntemusta. Uuden 2 momentin myötä pykälän 2–4 momentti siirtyisi 3–5 momentiksi. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

14 a §. Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset. Lakiin lisättäisiin uusi 14 a §, jossa asetettaisiin Kevan hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle pitkälti vastaavanlaiset erityiset kelpoisuusvaatimukset kuin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 §:ssä. Viimeksi mainitun pykälän 3 ja 5 momenttia vastaavia säännöksiä ei kuitenkaan lisättäisi Kevasta annettuun lakiin, sillä sosiaali- ja terveysministeriössä on parhaillaan käynnissä niiden muuttamista koskeva säädösvalmistelu. Pykälässä säädettyjä erityisiä kelpoisuusvaatimuksia sovellettaisiin myös hallituksen varajäseniin Kevasta annetun lain 9 §:ään ehdotettavan uuden 7 momentin nojalla.

Pykälän 1 momentin mukaan hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saisi olla oikeushenkilö tai alaikäinen eikä sellainen henkilö, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Kelpoisuuden rajoitukset johtuvat osin holhoustoimesta annetusta laista (442/1999), jonka 3 §:n mukaan alaikäisen ja muuten vajaavaltaisen henkilön taloudellisia ja muita mainitussa laissa tarkoitettuja asioita hoitaa edunvalvoja. Muulle kuin vajaavaltaiselle voidaan määrätä edunvalvoja, jos hän tarvitsee tukea asioidensa hoitamisessa. Jos edunvalvojan määrääminen ei ole riittävä toimenpide, hänen toimintakelpoisuuttaan voidaan rajoittaa mainitussa laissa tarkoitetulla tavalla. Lähtökohtana olisi, että henkilö, joka ei pysty huolehtimaan omista asioistaan, ei voisi tulla valituksi myöskään Kevan hallituksen jäseneksi tai toimitusjohtajaksi. Momentissa tarkoitettun konkurssista aiheutuvan kelpoisuuden puutteen ajallisesta kestosta säädetään tarkemmin konkurssilain (120/2004) 4 luvun 13 §:ssä. Momentissa olisi myös säännös siitä, että hallituksen jäsenen on oltava luonnollinen henkilö. Lisäksi momentissa viitattaisiin liiketoimintakiellon vaikutuksesta Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuuteen liiketoimintakiellosta annettuun lakiin (1059/1985). Kyseisen lain 4 §:n 1 momentin mukaan liiketoimintakieltoon asetettu ei saa toimia yhteisön hallituksen jäsenenä, varajäsenenä tai toimitusjohtajana. Saman 4 §:n 3 momentin mukaan tuomioistuin voi erityisistä syistä määrätä, että kielto ei koske tiettyä liiketoimintaa, tiettyjä tehtäviä tai toimintaa tietyssä yhteisössä.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin, että vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla tulisi oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä vaatimuksesta poikkeusta. Finanssivalvonta voisi myöntää poikkeuksen, jos se ei vaarantaisi Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Pykälän 3 momentin mukaan hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saisi olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

17 §. Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä siitä aiemmin kumotun 17 §:n tilalle. Uuden pykälän mukaan Kevan olisi ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Tässä ilmoituksessa olisi myös esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät lain 9, 14 ja 14 a §:n mukaiset

vaatimukset. Säännös vastaisi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 g §:ää ja on tarpeen Finanssivalvonnalle siirtyvän valvontatehtävän toteuttamiseksi.

24 §. *Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus.* Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että jatkossa valtiovarainministeriö, evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioisivat niiden henkilöstön eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista Kevassa vuosittain ja erityisesti viiden vuoden välein tehtävästä arvioinnista luovuttaisiin. Momentissa tällä hetkellä säädetty laajempi viisivuotistarkastelu on liittynyt erityisesti Kevalle jo yli vuosikymmen sitten siirtyneiden tehtävien seurantaan eikä sille ole enää tarvetta. Momentissa tarkoitettua Kevan toimintaa arvioitaisiin jatkossa suppeammassa muodossa vuosittain tehtävän seurannan muodossa, kuten tälläkin hetkellä tehdään. Kevan tulisi edelleen toimittaa valtiovarainministeriölle, kirkon eläkerahastolle, Kansaneläkelaitokselle ja Suomen Pankille tämän arvioinnin suorittamiseksi tarvittavat riittävät tiedot. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

25 a §. *Riski-arvio.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin vastaamaan Kevan valvontaan ehdotettuja muutoksia. Jatkossa momentissa tarkoitettut yhteenvedot ja johtopäätökset tulisi toimittaa vain Finanssivalvonnalle eikä enää valtiovarainministeriölle. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

34 a §. *Vastuullinen matemaatikko.* Pykälässä säädettäisiin Kevan vastuullisen matemaatikon tehtävistä ja kelpoisuudesta. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden vastuullisia vakuutusmatemaatikkoja koskevia vakuutusyhtiölain 6 ja 31 luvun säännöksiä.

Pykälän 1 momentin mukaan vastuullisen matemaatikon tehtävänä olisi huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että lain 19 §:ssä tarkoitettujen maksujen perusteet täyttävät lain vaatimukset. Pykälän 2 momentin mukaan vastuullisen matemaatikon tulisi tehdä vuosittain Kevan hallitukselle arvio siitä, että Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta on hoidettu eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla siten, että maksut riittävät kattamaan eläkemenot pitkällä aikavälillä. Koska näiden etujen rahoitus perustuu eläkevastuurahaston ohella myös tuleviin maksuihin, maksujen tason turvaavuutta arvioitaessa on otettava huomioon rahoituksen ylisukupolvisuus. Kevan valtuutetut päättävät lain 8 a §:n 3 momentin 5 kohdan nojalla jäsenyhteisöjen maksuosuuksista Kevan hallituksen esityksestä 19 §:ää noudattaen. Koska Kevalla ei ole vastaavanlaista päätösvaltaa muiden kuin jäsenyhteisöjensä maksuihin, edellä kuvatut vastuullisen matemaatikon lakisääteiset velvollisuudet säädettäisiin koskemaan vain Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta ja maksuja.

Pykälän 3 momentin nojalla Kevan vastuulliseen matemaatikkoon sovellettaisiin vakuutusyhtiölain 31 luvun 5–7, 7 a, 7 b, 8 ja 9 §:n mukaisia vakuutusmatemaatikkoon koskevia kelpoisuusvaatimuksia ja mahdollisia kurinpidollisia seuraamuksia. Siten sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaisi antamallaan todistuksella vastuullisen matemaatikon kelpoisuuden vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä. Kevan vastuullisena matemaatikkona voisi toimia myös henkilö, jonka kelpoisuus olisi vakuutusyhtiölain 31 luvun 7 §:n nojalla rinnastettavissa sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaan kelpoisuuteen. Vastuullisen matemaatikon nimittämisestä ja eroamisesta olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Eroamisen syyllä tai tavalla ei olisi merkitystä, vaan ilmoitusvelvollisuus koskisi sekä vastuullisen matemaatikon omasta että Kevan aloitteesta tapahtuvia eroamisia.

36 a §. *Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus.* Lakiin lisättäisiin uusi pykälä Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista. Sääntely vastaisi osittain työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 j §:n mukaisia, työeläkevakuutusyhtiöihin kohdistuvia Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksista, joita Keva olisi 17 §:n nojalla velvollinen antamaan hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista ja siitä, miten hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja täyttävät heille laissa säädetyt edellytykset. Lisäksi Finanssivalvonta voisi antaa määräyksiä Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta sekä sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamisen valvonta on jo tällä hetkellä säädetty Finanssivalvonnan tehtäväksi lain 31 §:ssä, joka nyt poistettaisiin laista tarpeettomana. Edelleen momentissa säädettäisiin, että Finanssivalvonta voisi antaa määräyksiä Kevan tehtäviin kuuluvan työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta. Nämä tehtävät liittyvät työn ja työpaikan kehittämiseen sekä henkilöstön työkykyä tukeviin toimiin, ja niiden on lain esitöiden mukaan kohdistuttava ensisijaisesti johtamisen, työn, työprosessien ja työyhteisön toimivuuden kehittämiseen sekä tähän liittyviin työkyvyn ylläpito- ja kehityshankkeisiin (HE 278/2018 vp, s. 11). Esitöiden mukaan Kevan hallituksessa on käsiteltävä periaatteet työkyvyttömyyden ennaltaehkäisyyn tarkoitettujen toimenpiteiden kohdentamisesta ja tarjoamisesta asiakkaille, ja Kevan on myös seurattava näiden palvelujen vaikuttavuutta. Jatkossa Keva raportoi työkyvyttömyysriskin vähentämiseen ja työkykyjohtamisen kehittämiseen liittyvistä palveluista valtiovarainministeriön sijaan Finanssivalvonnalle.

6.2 Laki Finanssivalvonnasta

4 §. *Valvottavat.* Pykälässä säädetään Finanssivalvonnan valvonnan alaisina olevista yhteisöistä. Keva ehdotetaan lisättäväksi pykälän 3 momentin mukaisiin toimilupavalvottaviin rinnastettaviin valvottaviin, jotta siihen voitaisiin soveltaa 3 luvun 28, 29, 31 ja 32 §:ssä säädettyjä Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia. Pääsääntöisesti Kevaa käsiteltäisiin kuitenkin muuna valvottavana, minkä vuoksi Keva lisättäisiin myös 4 momentissa tarkoitettuihin muihin valvottaviin. Jälkimmäisessä momentissa Keva mainittaisiin samassa 8 kohdassa yhdessä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ja Merimieseläkekassan kanssa. Vastaavasti pykälän 6 momentista poistettaisiin säännös Finanssivalvonnan tällä hetkellä suorittamasta Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoituksia koskevien säännösten valvonnasta, koska ne sisältyisivät Finanssivalvonnan 3 ja 4 momentin nojalla suorittamaan Kevan toiminnan valvontaan. Lisäksi 6 momentin viimeisestä virkkeestä poistettaisiin tarpeeton viittaus Kevasta annettuun lakiin sekä muutettaisiin vanhan kirkkolain (1054/1993) säädösnúmero vastaamaan voimassa olevaa kirkkolakia (652/2023). Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

5 §. *Muut finanssimarkkinoilla toimivat.* Pykälän 1 momentissa säädetään muista finanssimarkkinoilla toimivista tahoista. Luettelon 27 kohdasta poistettaisiin tarpeettomana viittaus kumotun kunnallisen eläkelain (549/2003) 165 c §:ään, sillä asiasta on nykyisin säädetty Kevasta annetun lain 30 §:ssä ja Finanssivalvonta valvoisi Kevaa Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ään tehtävien muutosten nojalla. Lisäksi kyseisen kohdan sanamuotoa tarkennettaisiin. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

28 §. *Johdon toiminnan rajoittaminen.* Pykälässä säädetään Finanssivalvonnan toimivallasta kieltää henkilöä toimimasta enintään viiden vuoden aikana valvottavan tahon hallituksen jäsenenä ja varajäsenenä, toimitusjohtajana ja toimitusjohtajan sijaisena sekä toimitusjohtajan välittömään alaisuuteen kuuluvissa tehtävissä, jos henkilö on 1 momentin mukaisesti osoittanut

tehtävänsä hoidossa ilmeistä taitamattomuutta tai varomattomuutta vaarantaen vakavasti finanssimarkkinoiden toiminnan tai jos hän ei täytä laissa säädettyjä ammattitaito- ja luotettavuusvaatimuksia. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että tämä Finanssivalvonnan toimivalta koskisi jatkossa myös Kevan johtoa. Lisäksi momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jolla vastaavasti-sana korvattaisiin myös-sanalla. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

29 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälän mukaan Finanssivalvonta voi asettaa asiamiehen valvomaan valvottavan toimintaa, jos sen asioiden hoidossa on esiintynyt taitamattomuutta, varomattomuutta tai väärinkäytöksiä taikka muu erityinen syy sitä edellyttää. Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin myös Keva siten, että pykälässä säädetty koskisi jatkossa myös sitä. Muilta osin pykälää ei muutettaisi, mutta siihen tehtäisiin muutama tekninen tarkennus.

31 §. Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä säädetään valvottavan tahon tilintarkastajan velvollisuudesta ilmoittaa viipymättä Finanssivalvonnalle tietoonsa tulleista seikoista tai päätöksistä, joiden voidaan katsoa olennaisesti rikkovan valvottavan toiminnan harjoittamista koskevia säännöksiä tai määräyksiä, jotka voivat vaarantaa valvottavan toiminnan jatkumisen tai jotka voivat johtaa muun kuin vakioimuotoisen tilintarkastuslausunnon tai huomautuksen esittämiseen. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että kyseinen ilmoitusvelvollisuus koskisi myös Kevan tilintarkastajaa. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

32 §. Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus. Pykälä antaa Finanssivalvonnan edustajalle oikeuden olla läsnä valvottavan tahon päätös- ja hallintovaltaa käyttävien elinten kokouksissa sekä oikeuden kutsua ne tarvittaessa koolle. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin Keva siten, että Finanssivalvonnalla olisi vastaavat koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeudet myös Kevan kokouksissa. Samalla momentin ruotsinkielisen version sanamuotoon tehtäisiin tekninen korjaus. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

6.3 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista

6 §. Vakuutus- ja eläkealan toimijoiden maksut. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että Keva poistettaisiin 12 kohdan luettelosta. Momentin 13 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos ja lisättäisiin momentin loppuun uusi 14 kohta, jossa säädettäisiin Kevan valvontamaksun määrästä. Uuden 14 kohdan mukaan Kevan perusmaksu olisi 7 580 euroa ja suhteellinen maksu 0,002410 prosenttia taseen loppusummasta, joka vastaa työeläkevakuutusyhtiöihin sovellettavaa valvontamaksua alennettuna 15 prosentilla. Suhteellisen maksun prosenttiluvun alentaminen verrattuna työeläkevakuutusyhtiön prosenttilukuun perustuisi siihen, että Kevan taseessa sijoitusomaisuuden arvostuskäytännöt eroavat työeläkevakuutusyhtiöistä, sillä Keva arvostaa taseensa käypään arvoon eikä hankintamenoperusteisesti. Näin ollen Kevan valvontamaksun määrään ei sovellettaisi enää huojennuskerrointa ja maksu asetettaisiin työeläkevakuutusyhtiöitä vastaavalle tasolle, sillä Finanssivalvonnan valvontatehtävät kasvaisivat työeläkevakuutusyhtiöitä pitkälti vastaaviksi.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2025. Kevan toiminnan valvonta siirtyisi siis Finanssivalvonnan tehtäväksi vuoden 2025 alusta lukien. Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan lakimuutosten voimaan tullessa valtiovaraministeriössä vireillä olleisiin Kevan valvontaa koskeviin asioihin sovellettaisiin tuolloin voimassa olleita säännöksiä. Koska ministeriö vastaisi Kevan yleisestä valvonnasta vuoden 2024 osalta, ministeriö laatisi valvontalausunnot vielä vuodelta 2024 ja järjestäisi edellisen vuoden toimintaa koskevan valvontatilaisuuden kesällä 2025. Ministeriö myös käsitelisi loppuun ennen vuoden vaihdetta

2025 vireille tulleet kanteluasiat. Myös muut esitykseen liittyvät lakimuutokset tulisivat voimaan vuoden 2025 alusta lukien. Kevasta annetun lain kumottavan 18 §:n nojalla asetettu, vuoden 2024 alusta toimintansa aloittanut valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta jatkaisi toimintaansa nelivuotisen toimikautensa loppuun, mutta neuvottelukuntaa ei enää asettaisi uudelle toimikaudelle sen jälkeen.

8 Toimeenpano ja seuranta

Finanssivalvonta on jo aloittanut valmistautumisen Kevan valvonnan siirtymiseen kokonaan sen tehtäväksi vuoden 2025 alusta lukien. Valtiovarainministeriö seuraa valvonnan siirtymistä Finanssivalvonnalle ja valvontatehtävän toimeenpanon alkamista siellä. Ministeriö ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin esimerkiksi Finanssivalvonnan valvonta- ja määräyksenantovaltuuksien tarkentamiseksi tai muuttamiseksi, jos sille ilmenee tarvetta.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Kevasta annetun lain (66/2016) 9 b, 18 ja 31 §, sellaisena kuin niistä on 9 b § laissa 513/2020,

muutetaan 6 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 8 c §, 9 a §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti ja 25 a §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 514/2020, 8 §:n 1 momentti, 8 c § ja 9 a §:n 1 momentti laissa 513/2020, 24 §:n 3 momentti laissa 455/2020 ja 25 a §:n 3 momentti laissa 541/2019, sekä

lisätään 8 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1—5 momentti siirtyvät 2—6 momentiksi, 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020 ja 293/2023, uusi 7 momentti, lakiin uusi 10 a §, 14 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, lakiin uusi 14 a §, lailla 513/2020 kumotun 17 §:n tilalle uusi 17 § sekä lakiin uusi 34 a ja 36 a § seuraavasti:

6 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että Keva noudattaa tätä lakia ja muuta sitä koskevaa työeläkevakuutustoiminnan lainsäädäntöä ja siihen liittyviä hyviä toimintatapoja. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että Kevan toiminta on järjestetty eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Finanssivalvonnan valvontatehtävään ei kuitenkaan kuulu 24 §:ssä tarkoitettu toiminta.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

7 §

Valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja ja erityistilintarkastus

Valtiovarainministeriö asettaa enintään kuudeksi tilikaudeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että:

1) Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annetun lain (656/2023) 14 §:n 3 momentin mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentin mukaisina;

2) eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle;

3) eläkemaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisena evankelis-luterilaiselle kirkolle.

Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (1141/2015).

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan tilien erityistilintarkastuksen 24 §:ssä tarkoitettuun toimintaan liittyen.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava Kevaa ammattitaitoisesti eläkelaitoksen toiminnan tarkoitus huomioon ottaen, terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden sekä hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

8 b §

Päätöksenteko valtuutettujen kokouksessa

Valtuutettujen kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

8 c §

Vaalivaliokunta

Vaalivaliokunta valmistelee valtuutetuille ehdotuksen luottamushenkilöiden palkkioiksi ja hallituksen nimittämiseksi.

Vaalivaliokunnan kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

Vaalivaliokunnan jäsenten tulee olla Kevan valtuutettuja. Vaalivaliokunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Vaalivaliokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimii valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä. Vaalivaliokunnan kokoonpanosta, valinnasta ja toiminnasta määrätään tarkemmin valtuutettujen hyväksymässä vaalivaliokunnan työjärjestyksessä.

9 §

Hallitus

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan myös varajäseneseen.

9 a §

Päätöksenteko hallituksessa

Hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa:

- 1) kokouksessa; tai
 - 2) menettelyssä ennen kokousta.
-

10 a §

Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely

Edellä 8 b:n 1 momentissa, 8 c §:n 2 momentissa tai 9 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sähköinen kokous voidaan pitää käyttäen sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, että:

- 1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat;
- 2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta 8 b, 8 c ja 9 a §:ssä tarkoitettulla tavalla; ja
- 3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn.

Edellä 9 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

14 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Toimitusjohtaja ei saa olla Kevan valtuutettu tai hallituksen jäsen eikä 34 a §:ssä tarkoitettu vastuullinen matemaatikko.

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

17 §

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät 9, 14 ja 14 a §:n mukaiset vaatimukset.

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioivat vuosittain eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

25 a §

Riskiarvio

Kevan on toimitettava Finanssivalvonnalle yhteenvedo riskiarviosta sekä siitä tehdyt johtopäätökset. Yhteenvedon tulee sisältää ainakin riskiarvion tulokset, kuvaus käytetyistä menetelmistä ja tärkeimmät oletukset.

34 a §

Vastuullinen matemaatikko

Kevassa on oltava vastuullinen matemaatikko, jonka tehtävänä on huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että 19 §:ssä tarkoitettujen maksujen perusteet täyttävät tämän lain vaatimukset.

Vastuullisen matemaatikon on annettava hallitukselle vuosittain arvio siitä, että 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tehtävää on hoidettu mainitun pykälän 2 momentissa edellytetyllä tavalla.

Vastuullisen matemaatikon kelpoisuusvaatimuksiin ja kelpoisuuden vahvistamiseen sekä kurinpidollisiin seuraamuksiin sovelletaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 5—7, 7 a, 7 b, 8 ja 9 §:ää. Vastuullisen matemaatikon ottamisesta ja eroamisesta on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

36 a §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;
- 2) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;

- 4) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;
5) kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa valtiovarainministeriössä vireillä olevaan Kevan valvontaa koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 3 momentti, 4 momentin 8 kohta ja 6 momentti, 5 §:n 27 kohta, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 4 momentti ja 32 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 3 momentti laissa 954/2021, 4 §:n 4 momentin 8 kohta laissa 752/2012, 4 §:n 6 momentti laissa 270/2021, 5 §:n 27 kohta laissa 520/2016, 28 §:n 2 momentti laissa 976/2021, 29 §:n 5 momentti ja 31 §:n 4 momentti laissa 184/2023 sekä 32 §:n 2 momentti laissa 954/2021, seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (948/2021) tarkoitettu vakuutuskassa, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Kevan niminen eläkelaitos (*Keva*), eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (946/2021) tarkoitettu eläkekassa ja eläkesäätiö, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (947/2021) tarkoitettu lisäeläkekassa ja lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

8) Kevaa, maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston ja Valtion ydinjätehuoltorahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista sekä kirkon eläkerahastoa. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi valtion

eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), ydinenergialaissa (990/1987) ja kirkkolaissa (652/2023).

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä tarkoitetun sisäpiirirekisterin pitäjää;

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, Kevaa, vakuutuskassaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, Kevaa, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on mainitun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty mainitun luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä ja sitä, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan pitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan lisäksi vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-eläkelisäkassaan, Kevaan, vakuutuskassaan, työttömyyskassaan, Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ja Merimieseläkekassaan sekä siihen, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan ylläpitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-lisäeläkekassaan, Kevaan, vakuutuskassaan ja työttömyyskassaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain (1209/2023) 6 §:n 1 momentin 12 ja 13 kohta sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin uusi 14 kohta seuraavasti:

6 §

Vakuutus- ja eläkealan toimijoiden maksut

Suhteellista maksua ja perusmaksua maksavien vakuutusalan toimijoiden maksut määräytyvät seuraavasti:

12) valtion eläkerahastosta annetussa laissa tarkoitetun valtion eläkerahaston, kirkkolaissa tarkoitetun kirkon eläkerahaston ja ydinenergialaissa tarkoitetun Valtion ydinjätehuoltorahaston osalta perusmaksu on 18 940 euroa ja suhteellinen maksu 0,002835 prosenttia taseen loppusummasta kerrottuna 0,4:llä;

13) työttömyyskassalaissa tarkoitetun työttömyyskassan osalta perusmaksu on 8 220 euroa ja suhteellinen maksu 0,7119 prosenttia jäsenmaksutulosta;

14) Kevasta annetussa laissa tarkoitetun Keva-nimisen eläkelaitoksen osalta perusmaksu on 7 580 euroa ja suhteellinen maksu 0,002410 prosenttia taseen loppusummasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 23.5.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

1.

Laki

Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Kevasta annetun lain (66/2016) 9 b, 18 ja 31 §, sellaisena kuin niistä on 9 b § laissa 513/2020,

muutetaan 6 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 8 c §, 9 a §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti ja 25 a §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 514/2020, 8 §:n 1 momentti, 8 c § ja 9 a §:n 1 momentti laissa 513/2020, 24 §:n 3 momentti laissa 455/2020 ja 25 a §:n 3 momentti laissa 541/2019, sekä

lisätään 8 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1—5 momentti siirtyvät 2—6 momentiksi, 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020 ja 293/2023, uusi 7 momentti, lakiin uusi 10 a §, 14 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, lakiin uusi 14 a §, lailla 513/2020 kumotun 17 §:n tilalle uusi 17 § sekä lakiin uusi 34 a ja 36 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Yleinen valvonta

Valvonta

Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle.

Finanssivalvonta valvoo, että Keva noudattaa tätä lakia ja muuta sitä koskevaa työeläkevakuutustoiminnan lainsäädäntöä ja siihen liittyviä hyviä toimintatapoja. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että Kevan toiminta on järjestetty eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat.

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Finanssivalvonnan valvontatehtävään ei kuitenkaan kuulu 24 §:ssä tarkoitettu toiminta.

Valtiovarainministeriö asettaa enintään kuudeksi tilikaudeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitetut

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

(ks. ehdotuksen 7 §)

laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentin mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle ja että eläkemaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisena evankelis-luterilaiselle kirkolle. Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (1141/2015).

7 §

Rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta

Kevan rahoitustoiminnan suunnittelua ja Kevan varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 ja 24 §:ää. Finanssivalvonta on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen valtiovarainministeriölle.

7 §

Valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja ja erityistilintarkastus

Valtiovarainministeriö asettaa enintään kuudeksi tilikaudeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että:

1) Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin

ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annetun lain (656/2023) 14 §:n 3 momentin mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentin mukaisina;

2) eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle;

3) eläkemaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruisena evankelis-luterilaiselle kirkolle.

Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (1141/2015).

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan tilien erityistilintarkastuksen 24 §:ssä tarkoitettuun toimintaan liittyen.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava Kevaa ammattitaitoisesti eläkelaitoksen toiminnan tarkoitus huomioon ottaen sekä hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

8 b §

Päätöksenteko valtuutettujen kokouksessa

8 c §

Vaalivaliokunta

Vaalivaliokunta valmistelee valtuutetuille ehdotuksen luottamushenkilöiden palkkioiksi ja hallituksen nimittämiseksi.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava Kevaa ammattitaitoisesti eläkelaitoksen toiminnan tarkoitus huomioon ottaen, terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden sekä hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

8 b §

Päätöksenteko valtuutettujen kokouksessa

Valtuutettujen kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

8 c §

Vaalivaliokunta

Voimassa oleva laki

Vaalivaliokunnan jäsenten tulee olla Kevan valtuutettuja. Vaalivaliokunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Vaalivaliokunnan kokoonpanosta, valinnasta ja toiminnasta määrätään tarkemmin valtuutettujen hyväksymässä vaalivaliokunnan työjärjestyksessä.

9 §

Hallitus

9 a §

Päätöksenteko hallituksessa

Hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa:

- 1) kokouksessa (**sähköinen kokous**); tai
- 2) menettelyssä ennen kokousta (**sähköinen päätöksentekomenettely**).

9 b §

Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä

Ehdotus

Vaalivaliokunta valmistelee valtuutetuille ehdotuksen luottamushenkilöiden palkkioiksi ja hallituksen nimittämiseksi.

Vaalivaliokunnan kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

Vaalivaliokunnan jäsenten tulee olla Kevan valtuutettuja. Vaalivaliokunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Vaalivaliokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimii valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä. Vaalivaliokunnan kokoonpanosta, valinnasta ja toiminnasta määrätään tarkemmin valtuutettujen hyväksymässä vaalivaliokunnan työjärjestyksessä.

9 §

Hallitus

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

9 a §

Päätöksenteko hallituksessa

Hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa:

- 1) kokouksessa; tai
- 2) menettelyssä ennen kokousta.

(ks. ehdotuksen 10 a §)

asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa

10 a §

Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely

Edellä 8 b §:n 1 momentissa, 8 c §:n 2 momentissa tai 9 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sähköinen kokous voidaan pitää käyttäen sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, että:

1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat:

2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta 8 b, 8 c ja 9 a §:ssä tarkoitetulla tavalla; ja

3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsitteelyyn.

Edellä 9 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Toimitusjohtaja

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

14 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Toimitusjohtaja ei saa olla Kevan valtuutettu tai hallituksen jäsen eikä 34 a §:ssä tarkoitettu vastuullinen matemaatikko.

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

17 §

18 §

Valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta

Kevan yhteydessä on valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä yhden tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden Kevaa ja yhden Valtiokonttoria. Jäsenistä kolme määrätään valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatuolosuhteiden asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

25 a §

Riskiarvio

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät 9, 14 ja 14 a §:n mukaiset vaatimukset.

(kumotaan)

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioivat vuosittain eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatuolosuhteiden asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

—————
 Kevan on toimitettava
 valtiovarainministeriölle 6 §:n ja
 Finanssivalvonnalle 7 §:n mukaista
 valvontatehtävää varten yhteenveto
 riskiarviosta sekä siitä tehtyt johtopäätökset.
 Valtiovarainministeriölle ja
 Finanssivalvonnalle toimitettavan
 yhteenvedon tulee sisältää ainakin riskiarvion
 tulokset, kuvaus käytetyistä menetelmistä ja
 tärkeimmät oletukset.

25 a §

Riskiarvio

—————
 Kevan on toimitettava Finanssivalvonnalle
 yhteenveto riskiarviosta sekä siitä tehtyt
 johtopäätökset. Yhteenvedon tulee sisältää
 ainakin riskiarvion tulokset, kuvaus
 käytetyistä menetelmistä ja tärkeimmät
 oletukset.

31 §

*Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä
koskeva valvonta*

*Finanssivalvonta valvoo 28—30 §:n
 sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä
 koskevien säännösten noudattamista.
 Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä
 koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä
 Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun sekä
 Kevan varojen sijoittamisen valvonnasta
 säädetään 7 §:ssä.*

(kumotaan)

34 a §

Vastuullinen matemaatikko

*Kevassa on oltava vastuullinen
 matemaatikko, jonka tehtävänä on huolehtia
 Kevassa sovellettavien
 vakuutusmatemaattisten menetelmien
 asianmukaisuudesta sekä siitä, että 19 §:ssä
 tarkoitettujen maksujen perusteet täyttävät
 tämän lain vaatimukset.*

*Vastuullisen matemaatikon on annettava
 hallitukselle vuosittain arvio siitä, että 2 §:n 1
 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tehtävää on
 hoidettu mainitun pykälän 2 momentissa
 edellytetyllä tavalla.*

*Vastuullisen matemaatikon
 kelpoisuusvaatimuksiin ja kelpoisuuden
 vahvistamiseen sekä kurinpidollisiin
 seuraamuksiin sovelletaan vakuutusyhtiölain*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*(521/2008) 31 luvun 5–7, 7 a, 7 b, 8 ja 9 §:ää.
Vastuullisen matemaatikon ottamisesta ja
eroamisesta on tehtävä ilmoitus
Finanssivalvonnalle.*

36 a §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

*Finanssivalvonta voi antaa tarkempia
määräyksiä:*

- 1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;*
- 2) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan
järjestämisestä;*
- 3) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja
tekotavasta;*
- 4) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen
merkintätavasta;*
- 5) kunta-alan, hyvinvointialueiden,
hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-
luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja
Suomen Pankin henkilöstön
työkyvyttömyysriskin vähentämiseen
liittyvästä toiminnasta.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

*Tämän lain voimaan tullessa
valtiovarainministeriössä vireillä olevaan
Kevan valvontaa koskevaan asiaan
sovelletaan tämän lain voimaan tullessa
voimassa olleita säännöksiä.*

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 3 momentti, 4 momentin 8 kohta ja 6 momentti, 5 §:n 27 kohta, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 4 momentti ja 32 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 3 momentti laissa 954/2021, 4 §:n 4 momentin 8 kohta laissa 752/2012, 4 §:n 6 momentti laissa 270/2021, 5 §:n 27 kohta laissa 520/2016, 28 §:n 2 momentti laissa 976/2021, 29 §:n 5 momentti ja 31 §:n 4 momentti laissa 184/2023 sekä 32 §:n 2 momentti laissa 954/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (948/2021) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (946/2021) tarkoitettu eläkekassa ja eläkesäätiö, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (947/2021) tarkoitettu lisäeläkekassa ja lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

8) maatalousyrittäjän eläkelaisa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaisa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston ja Valtion ydinjätehuoltorahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista, Keva-

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (948/2021) tarkoitettu vakuutuskassa, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos (Keva), eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (946/2021) tarkoitettu eläkekassa ja eläkesäätiö, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (947/2021) tarkoitettu lisäeläkekassa ja lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

8) Kevaa, maatalousyrittäjän eläkelaisa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaisa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston ja Valtion ydinjätehuoltorahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nimisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista sekä kirkon eläkerahastoa. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), ydinenergialaissa (990/1987), Kevasta annetussa laissa (66/2016) ja kirkkolaissa (1054/1993).

kirkon eläkerahastoa. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), ydinenergialaissa (990/1987) ja kirkkolaissa (652/2023).

5 §

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä ja kunnallisen eläkelain 165 c §:ssä tarkoitettua rekisterin pitäjää;

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä tarkoitetun sisäpiirirekisterin pitäjää;

28 §

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Johdon toiminnan rajoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, vakuutuskassaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, Kevaa, vakuutuskassaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä.

29 §

29 §

Asiamiehen asettaminen

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä,

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä,

eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty mainitun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä ja sitä, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan pitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan lisäksi vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-eläkelisäkassaan, vakuutuskassaan, työttömyyskassaan, Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ja Merimieseläkekassaan sekä siihen, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan ylläpitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön,

eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, *Kevaa*, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on *mainitun* lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty mainitun luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä ja sitä, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan pitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan lisäksi vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-eläkelisäkassaan, *Kevaan*, vakuutuskassaan, työttömyyskassaan, Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ja Merimieseläkekassaan sekä siihen, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan ylläpitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön,

Voimassa oleva laki

lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön,
ETA-lisäeläkekassaan, vakuutuskassaan ja
työttömyyskassaan.

— — — — —

Ehdotus

eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön,
lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön,
ETA-lisäeläkekassaan, *Kevaan*,
vakuutuskassaan ja työttömyyskassaan.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain (1209/2023) 6 §:n 1 momentin
12 ja 13 kohta sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin uusi 14 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Vakuutus- ja eläkealan toimijoiden maksut

Suhteellista maksua ja perusmaksua maksavien vakuutusalan toimijoiden maksut määräytyvät seuraavasti:

12) valtion eläkerahastosta annetussa laissa tarkoitetun valtion eläkerahaston, Kevasta annetussa laissa tarkoitetun Keva-nimisen eläkelaitoksen, kirkkolaissa tarkoitetun kirkon eläkerahaston ja ydinenergialaissa tarkoitetun Valtion ydinjätehuoltorahaston osalta perusmaksu on 18 940 euroa ja suhteellinen maksu 0,002835 prosenttia taseen loppusummasta kerrottuna 0,4:llä;

13) työttömyyskassalaissa tarkoitetun työttömyyskassan osalta perusmaksu on 8 220 euroa ja suhteellinen maksu 0,7119 prosenttia jäsenmaksutulosta.

6 §

Vakuutus- ja eläkealan toimijoiden maksut

Suhteellista maksua ja perusmaksua maksavien vakuutusalan toimijoiden maksut määräytyvät seuraavasti:

12) valtion eläkerahastosta annetussa laissa tarkoitetun valtion eläkerahaston, kirkkolaissa tarkoitetun kirkon eläkerahaston ja ydinenergialaissa tarkoitetun Valtion ydinjätehuoltorahaston osalta perusmaksu on 18 940 euroa ja suhteellinen maksu 0,002835 prosenttia taseen loppusummasta kerrottuna 0,4:llä;

13) työttömyyskassalaissa tarkoitetun työttömyyskassan osalta perusmaksu on 8 220 euroa ja suhteellinen maksu 0,7119 prosenttia jäsenmaksutulosta;

14) Kevasta annetussa laissa tarkoitetun Keva-nimisen eläkelaitoksen osalta perusmaksu on 7 580 euroa ja suhteellinen maksu 0,002410 prosenttia taseen loppusummasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .